

STERK IN MAATWERK

BKK ADVIES

Quickscan natuurwaarden
Molendijk te Hasselderheide
250509.BKK

Bodem | **Ecologie** | Infra | Partijkeuring

BKK Advies

Pastoor Cramerstraat 2
6102 AC Echt
077-4661141
info@bkk-advies.nl

Opdrachtgever

Kerngroep Hasselderheide

Projectgegevens

Rapportage quickscan natuurwaarden

Molendijk te Hasselderheide

Projectnummer 250509.BKK

Versienummer D1

Datum 11 juli 2025

Projectleider

Paraaf

Interne controle

Paraaf

Kwaliteit en verbetering van product en proces hebben bij BKK Bodemadvies bv een hoge prioriteit. BKK Advies hanteert daartoe een kwaliteitssysteem volgens de NEN-EN- ISO 9001: 2015, certificaatnummer nr. EC-KWA-00050.

Indien u een klacht heeft over de uitvoering van de werkzaamheden binnen de reikwijdte van dit certificatieschema, vernemen wij dat graag. Mocht dit niet tot tevredenheid leiden, kunt u zich in tweede instantie wenden tot onze certificerende instelling, Normec Certification b.v.

BKK Advies is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is de brancheverenigingvoor ecologische onderzoeks- en adviesbureaus en werkt aan de kwaliteit van advisering van hun leden. Tevens behartigt het NGB de belangen van de leden. BKK Advies werkt volgens de gedragscodes en protocollen van het netwerk.

Samenvatting

Aanleiding
Kerngroep Hasselderheide is voornemens bezwaar te maken op de komst van een schutterijterrein ten noorden van de Molendijk te Hasselderheide. De quickscan dient hierbij als uitgangspunt voor een eventueel bezwaartraject ten aanzien van ecologie. De voorgenomen ingreep is getoetst aan de beleidskaders van de Omgevingswet, om zo negatieve effecten van de werkzaamheden op ter plaatse voorkomende beschermde soorten en beschermde gebieden inzichtelijk te maken.

Belangrijkste resultaten
Uit de bevindingen van het locatiebezoek (uitgevoerd d.d. 6 juni 2025) en de daar aan voorafgegane literatuurstudie blijkt het volgende;

Gebiedsbescherming:
De onderzoekslocatie is op ongeveer 312 meter van Natura 2000-gebied Maasduinen gelegen. Externe effecten zoals geluid, licht, trillingen en stikstofdepositie zijn niet op voorhand uit te sluiten. De onderzoekslocatie is gelegen binnen het natuurnetwerk Limburg en binnen de groenblauwe mantel. Negatieve effecten op deze gebieden zijn niet uit te sluiten.

Houtopstanden:
In het huidige planvoornemen wordt gestuurd op het behoud van alle aanwezige bomen, waardoor het onderdeel houtopstanden als bedoeld in Artikel 11.111 (Bal) buiten beschouwing kan worden gelaten. De houtopstand ligt echter buiten de bebouwde kom en valt daarmee wel onder Artikel 11.111 (Bal).

Soortbescherming:
In de omgeving van de onderzoekslocatie zijn waarnemingen bekend van diverse broedvogelsoorten, diverse vleermuissoorten, en zoogdieren zoals das, eekhoorn, grote bosmuis en steenmarter. Ook is de aanwezigheid van streng beschermde amfibieën zoals Alpenwatersalamander, boomkikker, poelkikker en rugstreeppad in de omgeving van de onderzoekslocatie aangetoond. Verder komen er diverse algemene zoogdier- en amfibieënsoorten voor rond de onderzoekslocatie.

Conclusies
Op basis van bovenstaande resultaten kan worden geconcludeerd dat de volgende vervolgstappen noodzakelijk geacht worden:

Gebiedsbescherming:
Op basis van de quickscan dient in het kader van gebiedsbescherming een voortoets te worden uitgevoerd voor Natura 2000-gebieden, en dient een effectenanalyse te worden uitgevoerd voor het natuurnetwerk Limburg en de groenblauwe mantel. Tevens dient aanvullend onderzoek uitgevoerd te worden naar het effect van stikstofdepositie op omliggende Natura 2000-gebieden, middels een AERIUS-berekening voor de aanlegfase en de gebruiksfase.

Houtopstanden:
Indien bomen gekapt dienen te worden, geldt een meldings- en herbeplantingsplicht. Om de effecten van de kap op te behouden bomen inzichtelijk te maken dient er een Boom Effect Analyse (BEA) uitgevoerd te worden.

Soortbescherming:
Ten aanzien van boerenzwaluw dienen verstorende activiteiten plaats te vinden buiten het broedseizoen, of zullen passende maatregelen met mogelijk een vergunningsaanvraag benodigd zijn. Ten aanzien van nesten van boomvalk, bosuil, havik, raaf, ransuil en torenvalk dienen verstorende activiteiten plaats te vinden buiten het broedseizoen, anders dient een aanvullende inspectie uitgevoerd te worden naar aanwezigheid van nesten. Voor huismus dient de beukenhaag intact te blijven, anders is aanvullend onderzoek naar de functie van de haag benodigd. Voor ransuil dient er onderzocht te worden of er jaarrond beschermde rustplaatsen aanwezig zijn.

Voor boombewonende vleermuizen dienen bomen met holtes en loshangend schors behouden te blijven. Tevens dient (extra) uitstraling van (werk)lichten tussen zonsondergang en zonsopkomst te worden voorkomen. Indien dit niet mogelijk is, is een aanvullende holte-inspectie benodigd. Verder dient inzichtelijk gemaakt te worden wat de effecten zijn van een toename van (kunstmatig) geluid op verblijfplaatsen en foerageergebied van vleermuizen in de omgeving.

Ten aanzien van das en eekhoorn is een aanvullende omgevingscheck op aanwezigheid van burchten en nesten benodigd. Ten aanzien van grote bosmuis dient opgaande begroeiing intact te blijven en dienen werkzaamheden plaats te vinden buiten de kwetsbare periode. Tevens dient inzichtelijk gemaakt te worden van de effecten van de voorgenomen activiteiten zijn op grote bosmuis en steenmarter. Voor rugstreeppad dient de planlocatie vrij gehouden te worden van tijdelijke plassen en dient vergraafbare grond ontoegankelijk gemaakt te worden volgens een ecologisch werkprotocol. Indien de genoemde maatregelen niet toegepast kunnen/zullen worden, zal aanvullend onderzoek uitgevoerd dienen te worden.

Ten aanzien van categorie 2-broedvogels en algemene broedvogels dienen verstorende activiteiten plaats te vinden buiten het broedseizoen. Ten aanzien van sporadisch het gebied doorkruisende Alpenwatersalamander, boomkikker en poelkikker, en ten aanzien van algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieën dient rekening te worden gehouden met de algemene zorgplicht bij het uitvoeren van werkzaamheden. De provinciale vrijstelling geldt niet bij de organisatie van evenementen, dan zal bepaald moeten worden wat de effecten zijn op aanwezige fauna in het gebied.

Voor Japanse duizendknoop naast de onderzoekslocatie dient zorg gedragen te worden dat deze plant verwijderd wordt, of dat deze zich in ieder geval niet kan verspreiden.

Inhoudsopgave

1. Inleiding 1
2. Huidige situatie en planvoornemen 2
2.1. Huidige situatie 2
2.2. Planvoornemen 4
3. Wettelijk kader 5
3.1. Natuurwetgeving Natura 2000 6
3.2. Natuurwetgeving natuurnetwerk Nederland 6
3.3. Beschermde houtopstanden 7
3.4. Soortbescherming 7
4. Gebiedsbescherming 9
4.1. Natura 2000 9
4.2. Natuurnetwerk Nederland 10
4.3. Provinciaal beschermde gebieden 10
5. Beschermde houtopstanden 12
6. Potentiële aanwezigheid beschermde soorten 13
6.1. Vogels 13
6.2. Vleermuizen 17
6.3. Grondgebonden zoogdieren 18
6.4. Amfibieën 19
6.5. Reptielen 21
6.6. Vissen 21
6.7. Ongewervelden 21
6.8. Planten 22
7. Effectenbeoordeling soortbescherming 23
7.1. Vogels 23
7.2. Vleermuizen 24
7.3. Grondgebonden zoogdieren 25
7.4. Amfibieën 26
7.5. Planten (invasieve exoten) 27
7.6. Algemeen voorkomende soorten 27
7.7. Sporadisch voorkomende streng beschermde soorten 27
8. Conclusie en aanbevelingen 28

1. Inleiding

In opdracht van Kerngroep Hasselderheide heeft BKK Advies een quickscan natuurwaarden uitgevoerd aan een bosgebied ten noorden van de Molendijk te Hasselderheide.

Aanleiding voor het uitvoeren van de quickscan natuurwaarden is het voornemen om bezwaar te maken op de komst van een schutterijterrein nabij de onderzoekslocatie. De quickscan dient hierbij als uitgangspunt voor een eventueel bezwaartraject ten aanzien van ecologie.

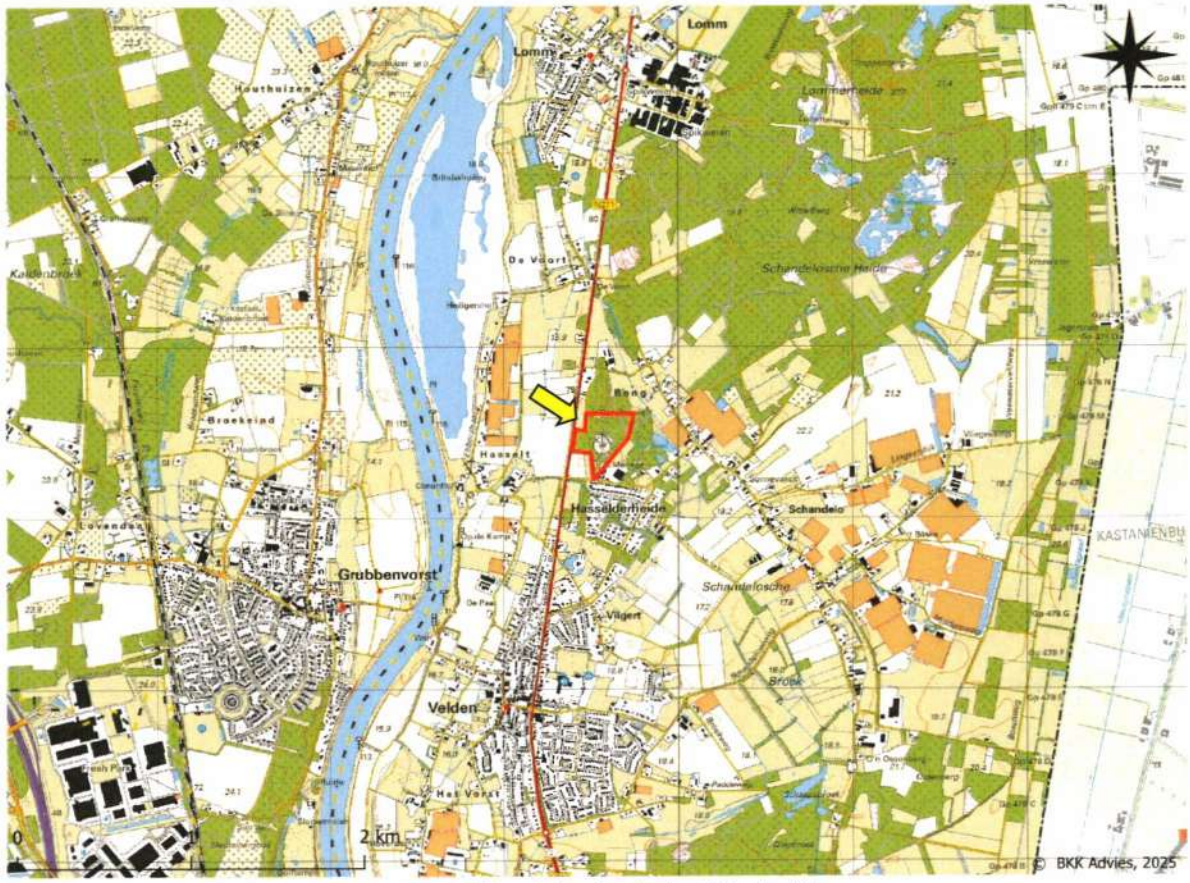
De quickscan natuurwaarden is uitgevoerd middels een bureaustudie en een veldbezoek uitgevoerd op 6 juni 2025. Tijdens de bureaustudie zijn onder andere gegevens gebruikt uit de NDFF-databank van 2015 tot 2025 met een zoekgebied tot ongeveer 2km vanaf de onderzoekslocatie. Tijdens het veldbezoek is gelet op leefgebied, potentiële verblijfsmogelijkheden, eventuele aanwezigheid en sporen van beschermde soorten.

De quickscan natuurwaarden heeft tot doel om te beoordelen of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig zijn, of te verwachten zijn, die onder de natuurbeschermingsbepalingen van de Omgevingswet een beschermde status hebben en mogelijk negatieve gevolgen kunnen ondervinden van de geplande ingreep. Daarnaast wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op houtopstanden die door de Omgevingswet worden beschermd, op Natura 2000-gebieden of op gebieden die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland.

2. Huidige situatie en planvoornemen

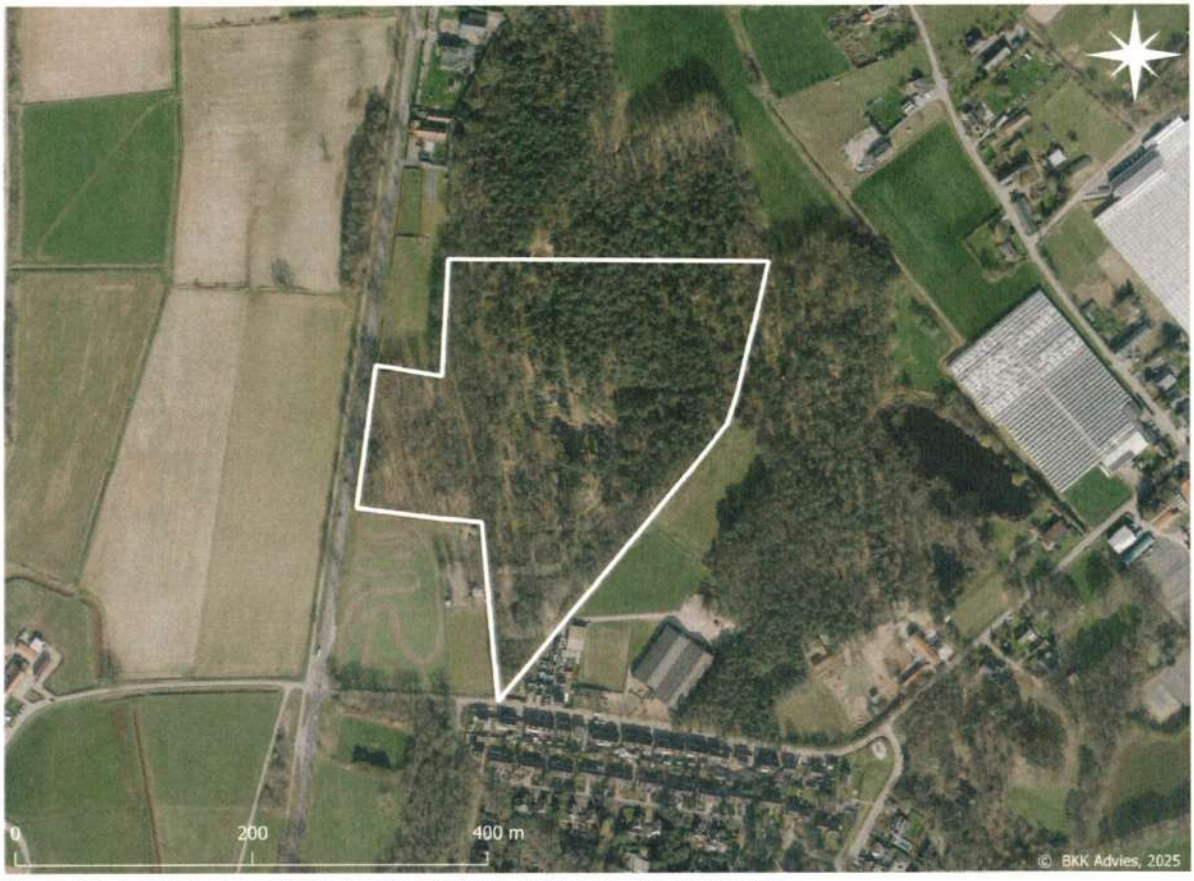
2.1. Huidige situatie

De onderzoekslocatie (± 75.000 m^2) is gelegen ten noorden van de Molendijk te Hasselderheide. In figuur 2.1 is de topografische ligging van de onderzoekslocatie weergegeven. De onderzoekslocatie bestaat uit een begraafplaats met parkeerterrein en een bosperceel. Direct naast de onderzoekslocatie bevinden zich enkele woningen, enkele velden en akkers, twee weides met pony's, bospercelen, en de Rijksweg N271. Ten noorden van de onderzoekslocatie bevinden zich de natuurgebieden Schandelosche Heide en Lommerheide die onderdeel uitmaken van het Natura 2000-gebied Maasduinen, en de bebouwde kom van Lomm. Ten zuiden van de onderzoekslocatie bevinden zich de woonkernen van Hasselderheide en Velden. Ten westen bevindt zich verder de rivier de Maas.

Figuur 2.1. Topografische ligging van de onderzoekslocatie (rood omkaderd bij gele pijl).

In figuur 2.2 wordt middels een luchtfoto een overzicht van de onderzoekslocatie en de directe omgeving weergegeven. Middels foto's die genomen zijn tijdens het locatiebezoek geven de figuren 2.3 t/m 2.14 een impressie van de onderzoekslocatie.

Figuur 2.2. Luchtfoto van de onderzoekslocatie (wit omkaderd) en directe omgeving.

Figuur 2.3. Inrit naar parkeerterrein begraafplaats, kijkrichting noord.

Figuur 2.4. Woningen aan de Molendijk, kijkrichting zuidoost.

Figuur 2.5. Parkeerterrein bij begraafplaats, kijkrichting zuid.

Figuur 2.6. Impressie begraafplaats, kijkrichting noord.

Figuur 2.7. Impressie begraafplaats, kijkrichting oost.

Figuur 2.8. Impressie bospad in noordoostelijk deel bosperceel.

Figuur 2.9. Impressie bospad direct ten noorden van begraafplaats.

Figuur 2.10. Impressie bospad in noordwestelijk deel bosperceel.

Figuur 2.11. Grasveld aan de oostzijde van de onderzoekslocatie, kijkrichting noordoost.

Figuur 2.12. Ponyweide en bospad aan de westzijde van de onderzoekslocatie, kijkrichting noord.

Figuur 2.13. Ponyweide aan de zuid-westzijde van de onderzoekslocatie, kijkrichting noord.

Figuur 2.14. Graanakker aan de zuid-westzijde van de onderzoekslocatie, kijkrichting noord.

2.2. Planvoornemen

De opdrachtgever is voornemens bezwaar te maken op de komst van een schutterijterrein naast de begraafplaats en het bosperceel (hierna genoemd als onderzoekslocatie). De plaatselijke schutterijvereniging is voornemens om schietbomen de plaatsen op het noordelijke deel van de graanakker ten zuidwesten van de onderzoekslocatie, en om omheining te plaatsen rondom deze akker (hierna genoemd als planlocatie). De quickscan dient hierbij als uitgangspunt voor een eventueel bezwaartraject ten aanzien van ecologie.

3. Wettelijk kader

Dit hoofdstuk geeft een stuk achtergrondinformatie over de natuurwetgeving waaraan de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie wordt getoetst. Dit hoofdstuk is **niet** toegespitst op de onderzoekslocatie maar geeft een beeld van de vigerende, en per 1 januari 2024 in werking getreden, wetgeving. De Wet natuurbescherming is de voorloper van de huidige Omgevingswet. De Omgevingswet bestaat uit 23 afdelingen waaronder de artikelen met de wetteksten, met elk legio aan sub artikelen, zijn ondergebracht. Aanvullend is er een Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) en een Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) opgesteld om de vereisten omtrent natuurbescherming verder te concretiseren. Hiervan is een aantal artikelen relevant voor een quickscan natuurwaarden, deze zijn weergegeven in tabel 3.1.

Tabel 3.1. Voor quickscan relevante wetsartikelen uit de Omgevingswet, Bkl en Bal.

Omgevingswet (Ow)			
Hoofdstuk 1	**Algemene bepalingen**		
	Afdeling 1.3	**Zorg voor de fysieke leefomgeving**	
		Artikel 1.6	Zorgplicht voor eenieder
Hoofdstuk 2	**Taken en bevoegdheden bestuursorganen**		
	Afdeling 2.6	**Bijzondere taken en bevoegdheden**	
		Artikel 2.44	Aanwijzing natuurgebieden en landschappen
Hoofdstuk 4	**Algemene regels over activiteiten in de fysieke leefomgeving**		
	Afdeling 4.1	**Algemene bepalingen voor regels over activiteiten**	
		Artikel 4.3	Grondslag rijksregels
Hoofdstuk 5	**De omgevingsvergunning en het projectbesluit**		
	Afdeling 5.1	**De omgevingsvergunning**	
		Artikel 5.1	Omgevingsvergunningplichtige activiteiten wet
Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl)			
Hoofdstuk 7	**Omgevingsverordeningen**		
	Afdeling 7.3	**Instructie met het oog op natuurbescherming**	
		Artikel 7.6	Aanwijzing en begrenzing Natuurnetwerk Nederland
		Artikel 7.6	Beschermingsregime
Besluit activiteiten leefomgeving (Bal)			
Hoofdstuk 11	**Activiteiten die de natuur betreffen**		
	Afdeling 11.1	**Activiteiten met mogelijke gevolgen voor Natura 2000-gebieden of bijzondere nationale natuurgebieden**	
		Artikel 11.6	Specifieke zorgplicht
	Afdeling 11.2	**Activiteiten met betrekking tot dieren of planten in het wild**	
		Artikel 11.27	Specifieke zorgplicht
		Artikel 11.37	Aanwijzing vergunningplichtige gevallen soorten vogelrichtlijn: schadelijke handelingen
		Artikel 11.46	Aanwijzing vergunningplichtige gevallen soorten habitatrichtlijn: schadelijke handelingen
		Artikel 11.54	Aanwijzing vergunningplichtige gevallen andere soorten: schadelijke handelingen
	Afdeling 11.3	**Activiteiten die houtopstanden, hout en houtproducten betreffen**	
		Artikel 11.116	Specifieke zorgplicht
		Artikel 11.126	Melding: vellen houtopstanden
		Artikel 11.129	Plicht tot herbeplanting

3.1. Natuurwetgeving Natura 2000

Het Natura 2000-netwerk vormt een Europees systeem van beschermde natuurgebieden met belangrijke flora en fauna, bedoeld om duurzame bescherming te bieden en de achteruitgang van biodiversiteit tegen te gaan. In Nederland zijn 162 van dergelijke gebieden aangewezen, met een totale oppervlakte van meer dan 2 miljoen hectare. Deze gebieden zijn onderdeel van een groter Europees netwerk dat is vastgesteld op basis van de Vogelrichtlijn (1979) en Habitatrichtlijn (1992).

Echter, binnen deze gebieden kunnen economische en ecologische belangen met elkaar botsen. Beheerplannen, opgesteld door zowel nationale als provinciale overheden, bepalen welke activiteiten binnen deze gebieden mogelijk zijn. Hierbij is het streven om ecologische doelen te behalen met respect voor economische belangen, waarbij een zorgvuldige afweging wordt gemaakt in samenwerking met alle betrokken partijen, waaronder beheerders, gebruikers, omwonenden, gemeenten, natuurorganisaties en waterschappen.

Het is verboden om zonder vergunning van de gedeputeerde staten een project uit te voeren dat significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied (Artikel 11.6 Bal). Deze vergunningen worden zorgvuldig beoordeeld en afgegeven door het bevoegde gezag, meestal de provincie, om de impact op de beschermde gebieden te waarborgen. Alleen bij ruimtelijke ingrepen van nationaal belang behoudt de Rijksoverheid haar bevoegdheid als gezaghebbende instantie.

3.2. Natuurwetgeving natuurnetwerk Nederland

Naast de Natura 2000-gebieden is er binnen Nederland een systeem van nationaal beschermde natuurgebieden, namelijk het natuurnetwerk Nederland. Het natuurnetwerk Nederland omvat zowel bestaande als toekomstige natuurgebieden, met als doel een betere verbinding tussen deze gebieden en het omringende agrarische landschap te bewerkstelligen. Dit netwerk omvat:

- Bestaande natuurgebieden, waaronder de 21 Nationale Parken;
- Gebieden waar nieuwe natuur wordt gerealiseerd;
- Agrarische gebieden die worden beheerd volgens agrarisch natuurbeheer;
- Grote wateren, zoals meren, rivieren, de Noordzee en de Waddenzee, met een totale oppervlakte van meer dan 6 miljoen hectare;
- Alle Natura 2000-gebieden.

De gebieden die behoren tot het natuurnetwerk Nederland worden binnen de Omgevingswet aangewezen in de provinciale omgevingsverordeningen (Artikel 2.44, lid 4 Ow). Zo'n omgevingsverordening bevat alle provinciale regels voor de fysieke leefomgeving. In de omgevingsverordeningen worden, naast de Natura 2000-gebieden en het natuurnetwerk Nederland, tevens gebieden aangewezen als bijzondere provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen (Artikel 2.44, lid 5 Ow). Deze gebieden dienen vaak ter ondersteuning van het natuurnetwerk. Iedere provincie hanteert specifieke regels omtrent de bescherming van deze gebieden.

Ingrepen binnen het natuurnetwerk Nederland en binnen de provinciaal beschermde gebieden mogen de wezenlijke kenmerken, waarden en kernkwaliteiten niet aantasten, mogen niet leiden tot een vermindering van de kwaliteit, de oppervlakte of de samenhang tussen de gebieden, en zijn alleen toegestaan onder bijzondere voorwaarden. Ingrepen die een significante impact hebben op natuur zijn enkel toegestaan indien:

- Er sprake is van een groot openbaar belang;
- Er geen alternatieven zijn buiten de natuur;
- Er per saldo sprake is van verbetering van de natuurwaarden;
- Het ontwikkeling op een omheind militair terrein betreft;
- Er slechts tijdelijke verstoring optreedt en de verstoring beperkt blijft;
- Het kleinschalige ontwikkelingen betreft, die leiden tot verbetering van de natuur.

Indien een activiteit met significante impact wel wordt toegestaan, is in sommige gevallen fysieke of financiële compensatie verplicht. Voor activiteiten binnen gebieden behorend tot het natuurnetwerk Nederland is dit altijd aan de orde. Fysieke compensatie houdt in dat er elders nieuwe natuur moet worden gerealiseerd die bijdraagt aan de kwaliteit en de samenhang van het natuurnetwerk.

Bij ingrepen binnen of in de nabijheid van het natuurnetwerk Nederland en de provinciaal beschermde gebieden moeten initiatiefnemers daarom de te verwachten effecten van hun plannen op de kenmerken, waarden en kernkwaliteiten, en op de kwaliteit, oppervlakte en samenhang van de gebieden onderzoeken en toetsen

3.3. Beschermde houtopstanden

De Omgevingswet beschermt bos van minimaal 10 are en bomenrijen van minimaal 21 bomen, gelegen buiten de bebouwde kom (de zogenaamde 'houtopstanden'). Het is verboden deze houtopstanden geheel of gedeeltelijk te vellen zonder voorafgaande melding bij het bevoegd gezag. Op basis van deze melding wordt door de provincie beoordeeld of de voorgenomen velling aanvaardbaar is in het kader van natuur- en landschapswaarden. Indien er geen bezwaar is om de houtopstanden te kappen, verplicht artikel 11.129 van het Bal om binnen 3 jaar na het vellen of tenietgaan van de houtopstand op dezelfde grond houtopstanden opnieuw aan te planten.

3.4. Soortbescherming

Soortbescherming is in de Omgevingswet en het bijbehorende Bal en Bkl onderverdeeld in Europese afspraken, nationale afspraken en provinciale afspraken. Op deze manier zijn er verschillende gradaties van bescherming en mogelijk vrijstellingen.

Europese regelgeving

De Vogelrichtlijn (1979) en de Habitatrichtlijn (1992) omvatten afspraken die de Europese Unie heeft gemaakt met als doel de biologische biodiversiteit in Europa in stand te houden. De Vogelrichtlijn (VR) betreft beschermde vogelsoorten en de Habitatrichtlijn (HR) betreft overige beschermde diersoorten en plantensoorten. In deze richtlijnen worden zowel soortbescherming als gebiedsbescherming binnen de lidstaten van de Europese Unie geregeld. Beide richtlijnen kennen verschillende bijlagen waarin de te beschermen soorten worden benoemd. Het is onder andere verboden deze soorten te doden, vangen, of hun nesten te verstoren. Plantsoorten mogen niet opzettelijk worden geplukt.

Nationale regelgeving

In aanvulling op de soortbescherming uit de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn heeft de overheid voor bepaalde dier- en plantensoorten nationale afspraken gemaakt, ter bescherming van de Nederlandse natuur. Voor nationaal beschermde zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten is een lijst te vinden in bijlage IX van het Bal.

Tevens zijn door het Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur Rode lijsten vastgesteld van verdwenen, (ernstig) bedreigde, kwetsbare en gevoelige inheemse plant- en diersoorten, ten behoeve van beleidsontwikkeling en natuurbeheer. Deze Rode lijsten zijn een invulling van het Verdrag van Bern, dat verplicht om bijzondere aandacht te schenken aan soorten die met uitsterven worden bedreigd of kwetsbaar zijn. De Rode lijsten zijn te vinden in het Nederlands Soortenregister.

Provinciale regelgeving

In aanvulling op de Vogelrichtlijn zijn per provincie lijsten opgesteld met vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd dienen te worden. Deze nesten genieten aanvullende bescherming, aangezien de betreffende soorten ofwel hun nest jaarrond gebruiken, ofwel jaarlijks terugkeren naar een specifiek nest, daarbij tevens in kolonies broedend en/of afhankelijk zijnde van bebouwing. Voor honkvaste broedvogels die voldoende flexibel worden geacht om een nieuwe nestlocatie te creëren, geldt dat er voldoende alternatieven in de directe omgeving aanwezig moeten zijn.

Op provinciaal niveau geldt er voor bepaalde veel voorkomende nationaal beschermde soorten een vrijstelling. Deze vrijstelling geldt enkel bij werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig beheer en onderhoud, en bestendig gebruik; en dus niet voor tijdelijke activiteiten, zoals evenementen of sportwedstrijden.

Specifieke zorgplicht

Voor alle Europees en nationaal beschermde plant- en diersoorten geldt de specifieke zorgplicht. Degene die een flora- en fauna-activiteit verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor natuurbescherming, is verplicht alle maatregelen te

nemen, die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd, om die gevolgen te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken, of de activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd (Artikel 11.27 Bal).

Verbodsbepalingen Vogelrichtlijn
Het is verboden om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, waarbij soorten genoemd in artikel 1 van de Vogelrichtlijn opzettelijk worden gedood of gevangen, nesten, rustplaatsen en eieren opzettelijk worden vernield of beschadigd, eieren worden geraapt en gehouden of vogels opzettelijk worden verstoord voor zover dit van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de vogelsoort (Artikel 11.37 Bal).

Verbodsbepalingen Habitatrichtlijn
Het is verboden om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, waarbij soorten genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn, bijlage II van het Verdrag van Bern of bijlage I van het Verdrag van Bonn opzettelijk worden gedood, gevangen of verstoord, eieren opzettelijk worden vernield of geraapt, rust- en voortplantingsplaatsen worden beschadigd of vernield of planten opzettelijk worden geplukt, verzameld, afgesneden, ontworteld of vernield (Artikel 11.46 Bal).

Verbodsbepalingen andere soorten
Het is verboden om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, waarbij soorten genoemd in bijlage IX van het Bal opzettelijk worden gedood of gevangen, rust- en voortplantingsplaatsen of eieren opzettelijk worden beschadigd of vernield, of planten opzettelijk worden geplukt, verzameld, afgesneden, ontworteld of vernield (Artikel 11.54 Bal).

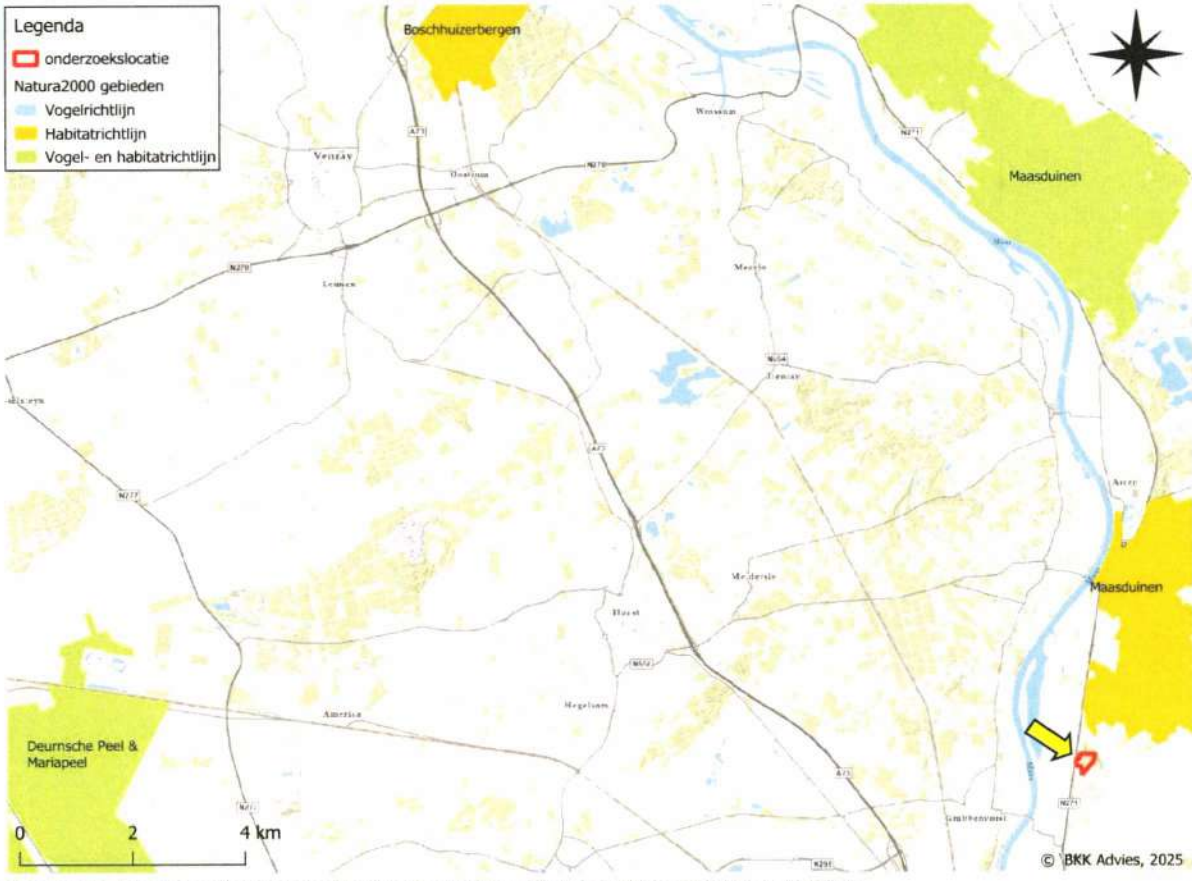
Wilt u meer weten over deze wetgeving? Via de links in onze literatuurverantwoording kunt u hier meer informatie over terugvinden.

4. Gebiedsbescherming

Een plan kan in het algemeen negatieve gevolgen hebben voor door de Omgevingswet aangewezen beschermde gebieden. Dit hoofdstuk beschrijft welke gebieden mogelijk worden beïnvloed door de voorgenomen ingrepen op de onderzoekslocatie, en of een vervolgtraject nodig is.

4.1. Natura 2000

De onderzoekslocatie en planlocatie bevinden zich niet binnen de grenzen, noch in de directe nabijheid van een gebied dat is aangewezen als Natura 2000. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied, Maasduinen, bevindt zich ongeveer 312 meter ten noorden (zie figuur 4.1). Verder bevinden zich op ongeveer 16,3 kilometer ten noordwesten en ten westen van de onderzoekslocatie en planlocatie de Natura 2000-gebieden Boschhuizerbergen en Deurnsche Peel & Mariapeel.

Figuur 4.1. Ligging onderzoekslocatie (rood omkaderd bij gele pijl) ten opzichte van N2000.

De onderzoekslocatie en planlocatie vallen binnen de invloedsfeer van het Natura 2000-gebied Maasduinen. Eventuele effecten zouden externe effecten betreffen, zoals toenames van geluid, trilling of licht. Het moet worden vastgesteld of op basis van objectieve gegevens kan worden uitgesloten, dat het plan, alleen of in combinatie met andere plannen, significante gevolgen kan hebben voor de aangewezen gebieden. Significante gevolgen voor Natura 2000-gebieden zijn gevolgen die in strijd zijn met de instandhoudingsdoelen van het gebied.

Voor dit onderzoek kan in eerste instantie een "voortoets" worden uitgevoerd. Uit de toets moet blijken welke van de volgende situaties van toepassing is:

- Er is zeker geen significant negatief effect, wat betekent dat de activiteit geen Natura 2000-activiteit is (Artikel 5.1, lid 1 sub e Ow).
- Er bestaat een kans op een significant negatief effect, wat betekent dat de activiteit een Natura 2000-activiteit is (Artikel 5.1, lid 1 sub e Ow). Omdat er een kans op een significant negatief effect bestaat, is een passende beoordeling vereist (Artikel 16.53c Ow).

Vanwege de geplande aanleg van een schuttersterrein (aanlegfase), en een mogelijke toename in gebruik van de onderzoekslocatie en directe omgeving (gebruiksfase), kunnen externe effecten als gevolg van een toename van stikstofdepositie tevens niet op voorhand worden uitgesloten. Vervolgonderzoek in het kader van de vergunningplicht 'Natura 2000-activiteit' met betrekking tot stikstof wordt daarom vereist voor zowel de aanlegfase als de gebruiksfase. Dit kan in eerste instantie worden onderzocht met behulp van een modelberekening (AERIUS-calculator).

4.2. Natuurnetwerk Nederland

Het natuurnetwerk Limburg (NNL, voorheen goudgroene natuurzone) vormt het Limburgse deel van het natuurnetwerk Nederland en hierbinnen streeft de provincie naar behoud en beheer van de reeds aanwezige natuur, en ontwikkeling van nieuwe natuur. Het bosperceel behorend tot de onderzoekslocatie, en het zuidelijke deel van de planlocatie maken deel uit van het natuurnetwerk Limburg. In figuur 4.2 is de ligging van de onderzoekslocatie en planlocatie ten opzichte van het natuurnetwerk weergegeven.

Figuur 4.2. Ligging onderzoekslocatie (rood omkaderd) ten opzichte van het natuurnetwerk.

De onderzoekslocatie en het perceel waar het schuttersterrein zal komen (planlocatie), liggen (gedeeltelijk) binnen, en ingeklemd tussen gebieden behorend tot het natuurnetwerk Limburg. Door de voorgenomen werkzaamheden en activiteiten zullen er mogelijk (tijdelijk) negatieve effecten optreden ten aanzien van de wezenlijke kenmerken en waarden van het natuurnetwerk Limburg. Er zal middels een effectenonderzoek natuurnetwerk Limburg (zogenaamd "nee, tenzij-onderzoek") nader moeten worden onderzocht wat de effecten zijn.

4.3. Provinciaal beschermde gebieden

In Limburg worden de volgende overige gebieden beschermd door regels in de Omgevingsverordening Limburg: de groenblauwe mantel en de natuurbeekzones. In figuur 4.3 is de ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van deze gebieden weergegeven. Hieronder worden de onderdelen behandeld, voor zover dit van toepassing is op het voorgenomen plan.

Figuur 4.3. Ligging onderzoekslocatie (rood omkaderd) ten opzichte van de provinciaal beschermde gebieden.

Groenblauwe mantel

De groenblauwe mantel (voorheen zilvergroene natuurzone en bronsgroene landschapszone) omvat binnen Limburg de landschappelijk waardevolle elementen en gebieden rondom bestaande natuurgebieden, die de functionaliteit en effectiviteit van het natuurnetwerk Limburg ondersteunen als ecologische verbinding, en die ruimte bieden voor water(berging). De kernkwaliteiten in de groenblauwe mantel zijn het groene karakter, het visueel-ruimtelijke karakter, het cultuurhistorisch erfgoed, het reliëf en de ruimte voor water en waterberging in de laagten en beekdalen. Initiatiefnemers dienen bij ingrepen binnen de groenblauwe mantel de effecten op de natuurwaarden binnen het gebied te onderzoeken. Negatieve effecten op de natuurwaarden van de groenblauwe mantel dienen te worden gecompenseerd.

De onderzoekslocatie en het perceel waar het schuttersterrein zal komen (planlocatie), liggen (gedeeltelijk) binnen de groenblauwe mantel. Bij de uitvoering van de geplande activiteiten zal mogelijk (tijdelijk) een deel van de groenblauwe mantel worden aangetast. Er zal in een motivering onderbouwd moeten worden wat de aanwezige kernkwaliteiten en waarden binnen de onderzoekslocatie en de planlocatie zijn, hoe hiermee rekening wordt gehouden, hoe per saldo geen kwaliteitsverlies zal zijn van de waarden, en hoe eventuele negatieve effecten worden gecompenseerd.

Natuurbeekzones

Binnen Limburg zijn enkele natuurbeken en de daarbij behorende (oever)zones beschermd als zijnde natuurbeekzones. De wezenlijke kenmerken en waarden van een natuurbeekzone zijn het beschermen, behouden en verder ontwikkelen van de ecologische doelen, de daarvoor benodigde waterkwaliteit, de benodigde ruimte voor natuurlijke hydrologische processen zoals meanderen en inundaties, en het realiseren van de benodigde zo natuurlijk mogelijke waterpeilen in de natuurbeek en de aangrenzende zone. Activiteiten binnen een natuurbeekzone mogen deze kenmerken en waarden niet negatief beïnvloeden. De onderzoekslocatie bevindt zich niet binnen een natuurbeekzone, er is zodoende geen sprake van een negatieve invloed. Aanvullende maatregelen of aanvullend advies is niet aan de orde.

5. Beschermde houtopstanden

In dit hoofdstuk wordt beschreven of er bij eventuele kap van bomen sprake is van een meldingsplicht en herplantplicht. Verder wordt beschreven of er vervolgmaatregelen getroffen dienen te worden ten behoeve van eventuele houtkap.

In het huidige planvoornemen wordt gestuurd op het behoud van alle aanwezige bomen, waardoor het onderdeel houtopstanden als bedoeld in Artikel 11.111 (Bal) buiten beschouwing kan worden gelaten. ***Indien er toch bomen geveld zullen worden, geldt het volgende:***

De te kappen bomen binnen de onderzoekslocatie vallen onder in Artikel 11.111 (Bal), waardoor een meldingsplicht geldt voorafgaand aan de kap Artikel 11.126 (Bal). Tevens draagt de rechthebbende zorg voor de herbeplanting van dezelfde grond binnen drie jaar na het vellen van de houtopstand. De herbeplanting dient op dezelfde grond binnen drie jaar na het vellen van de houtopstand gerealiseerd te worden.

Verder zal voorafgaand aan het plaatsen van de schietbomen bepaald moeten worden, wat de mogelijke nadelige effecten van werkzaamheden in de nabijheid van de bomen binnen de onderzoekslocatie zijn (met name graafwerkzaamheden binnen 1,5 meter van de kroonprojectie). Dit kan middels een Boom Effect Analyse (BEA). Hierbij wordt de bestaande situatie van de bomen geanalyseerd en worden alle risico's voor het te handhaven bomenbestand geïnventariseerd. Daarmee wordt gekeken of het mogelijk en zinvol is om bomen te behouden en wat nodig is om de bomen dusdanig te beschermen dat ze als waardevolle landschapselementen behouden kunnen blijven.

6. Potentiële aanwezigheid beschermde soorten

Dit hoofdstuk bespreekt, op basis van het aanwezige habitat en potentiële verblijfsplaatsen, samen met verspreidingsgegevens, welke beschermde soorten er mogelijk in het onderzoeksgebied voorkomen. Voor elke soort wordt ingegaan op de mogelijke aanwezigheid van vaste rust- of voortplantingsplaatsen, foerageergebieden en verbindingsroutes. Ook wordt er beoordeeld of de voorgenomen plannen een negatief effect kunnen hebben op de mogelijk aanwezige beschermde soorten. Wat de juridische gevolgen van deze effecten voor het project kunnen zijn, wordt uitgewerkt in hoofdstuk 7.

6.1. Vogels

Vogels jaarrond beschermd nest
Van verschillende vogelsoorten is het nest ook beschermd op het moment dat dit niet voor voortplanting in gebruik is. Aan de rand van de bebouwde kom van Hasselderheide valt hierbij te denken aan nesten van: *aalscholver*, *blauwe reiger*, *boerenzwaluw*, *boomvalk*, *bosuil*, *gierzwaluw*, *grote gele kwikstaart*, *havik*, *huismus*, *huiszwaluw*, *kerkuil*, *kokmeeuw*, *lepelaar*, *oehoe*, *ooievaar*, *raaf*, *ransuil*, *rode wouw*, *roek*, *slechtvalk*, *steenuil*, *torenvalk*, *visdief*, *wespendief*, *zwarte wouw* en *zwartkopmeeuw*. Van deze soorten kan een nestlocatie van slechtvalk op voorhand worden uitgesloten op basis van de afwezigheid van geschikt habitat in de vorm van specifieke nestkasten of hoge stenige bebouwing.

Aalscholver
De aalscholver broedt in kolonies nabij grote wateren, zowel zout als zoet. Belangrijk is de aanwezigheid van vis als voedselbron in deze wateren. Nesten worden meestal in bomen in moerasbos gemaakt. Soms wordt er ook op de grond of in riet gebroed, zoals op (kunstmatige) eilanden waar geen roofdieren kunnen komen, in kwelders of op duinbodems (Waddeneilanden), maar nesten kunnen ook wel op platforms of in hoogspanningsmasten worden gevonden. Binnen de onderzoekslocatie en directe omgeving is geen geschikt habitat voor aalscholver voorhanden, gezien het ontbreken van water. Mogelijk aanwezige nesten bij de plas de Turfkoel zullen vanwege de grote afstand geen verstoring ondervinden van de voorgenomen plannen. Overtreding van de Omgevingswet ten aanzien van aalscholver kan worden uitgesloten.

Blauwe reiger
De blauwe reiger broedt vaak in slordige kolonies in bomen, maar ook steeds vaker solitair. Nesten kunnen soms ook in struiken of in rietruigte op de grond worden gemaakt. De soort broedt overal waar ondiep water voorhanden is dat in voldoende voedsel voorziet, maar de voorkeur gaat daarbij uit naar plekken waar rovers moeilijk bij komen, zoals eilandjes in een vijver of plas. Het nest bestaat uit takken, soms aangevuld met riet en waterplanten, en is wanneer dit bezet is vaak te herkennen aan de aanwezigheid van verse takken en witbescheten randen. Binnen de onderzoekslocatie en directe omgeving is geen geschikt habitat voor blauwe reiger voorhanden, gezien het ontbreken van water. Mogelijk aanwezige nesten bij de plas de Turfkoel zullen vanwege de grote afstand geen verstoring ondervinden van de voorgenomen plannen. Overtreding van de Omgevingswet ten aanzien van blauwe reiger is niet aan de orde.

Boerenzwaluw
De boerenzwaluw is afhankelijk van bebouwing of kunstmatige nestgelegenheden als nestlocatie, en broedt in open schuren of onder brede dakoverstekken. De aanwezigheid van vee en akkers in de directe omgeving is van belang voor voedselaanbod in de vorm van insecten. [redacted] Bij de voorgenomen activiteiten kan daarom sprake zijn van overtreding van de Omgevingswet ten aanzien van de boerenzwaluw (zie hoofdstuk 7).

Boomvalk, bosuil, havik, raaf, ransuil en torenvalk
De boomvalk, bosuil, havik, raaf, ransuil en torenvalk komen (onder andere) tot broeden in bomen, in natuurlijke boomholtes, zelfgemaakte nesten of oude nesten van ekster of zwarte kraai. Voor bosuil en torenvalk geldt dat deze ook tot broeden kunnen komen in door de mens geplaatste

nestkasten. Het habitat bestaat voornamelijk uit (halfopen) bosgebieden, heide, houtwallen, hoge (naald)bomen, (stads)parklandschappen, groene woonwijken met oude bomen, (boeren)erven of open landbouwgebieden. De bomen binnen de invloedssfeer van de planlocatie zijn, voor zover dat mogelijk was, gecontroleerd op de aanwezigheid van grote nesten welke potentieel toebehoren aan een roofvogel of uil. [redacted] Verder zijn er geen grote nesten aangetroffen in de bomen, echter konden de bomen door het dichte bladerdek niet volledig worden onderzocht op de aanwezigheid van nesten en holtes. Omdat er door het dichte bladerdek niet uit te sluiten is dat er nesten aanwezig zijn, en omdat op voorhand niet uitgesloten kan worden dat de bosuilenkast in gebruik is, kan overtreding van de Omgevingswet ten aanzien van boomvalk, bosuil, havik, raaf, ransuil en torenvalk op basis van de quickscan niet worden uitgesloten (zie hoofdstuk 7).

Gierzwaluw, huismus en huiszwaluw
De gierzwaluw, huismus en huiszwaluw zijn afhankelijk van bebouwing of kunstmatige nestgelegenheden als nestlocatie. De gierzwaluw heeft zijn nest in gebouwen, onder de dakgoot, dakkapel, of dakpan, achter de regenpijp, of in een gat in de muur. De huismus broedt voornamelijk in dorpen en oudere buitenwijken, onder dakpannen en in gaten en kieren van gebouwen. De huiszwaluw maakt nesten tegen gevels, onder (witte) dakoverstekken van bebouwing. Hoewel de onderzoekslocatie en de planlocatie zelf onbebouwd zijn, [redacted] De omliggende woningen worden daarmee geschikt geacht als nestlocatie voor betreffende soorten. Echter zullen er geen werkzaamheden plaatsvinden aan deze bebouwing en zullen de geplande activiteiten niet van dusdanige aard zijn dat er (langdurige) verstoring optreedt. Overtreding van de Omgevingswet ten aanzien van gierzwaluw-, huismus- en huiszwaluwnesten is niet aan de orde.

Wel maakt de beukenhaag ter plaatse van de inrit naar de begraafplaats mogelijk onderdeel uit van essentieel groen voor de huismus, gezien deze haag gebruikt kan worden als slaapplaats, schuilmogelijkheid en voedselbron. Tijdens het veldbezoek zijn ter plaatse van deze haag meerdere huismussen aangetroffen. Indien deze haag wordt verwijderd, gaat er mogelijk essentieel groen verloren en gaat mogelijk het leefgebied voor huismussen in de omgeving achteruit. Overtreding van de Omgevingswet ten aanzien van essentieel groen voor huismussen is te voorkomen (hoofdstuk 7).

Grote gele kwikstaart
De grote gele kwikstaart broedt en foerageert vrijwel uitsluitend aan de oevers van (snelstromende) beken en rivieren, liefst met loofbos of loofbomen omzoomd. De soort maakt zijn nest vlak bij (stromend) water in een nis in een muur, onder een brug of bij boomwortels in oevers. Op en nabij de onderzoekslocatie en de planlocatie is geen water in de vorm van beken en/of rivieren met geschikte muren en/of bruggen aanwezig, waarmee geen geschikt habitat voor grote gele kwikstaart voorhanden is. Overtreding van de Omgevingswet ten aanzien van grote gele kwikstaart kan daarmee worden uitgesloten.

Kerkuil en steenuil
Volgens verspreidingsgegevens uit de NDFF zijn in de afgelopen tien jaar in de omgeving van de planlocatie waarnemingen bekend van kerkuil en steenuil. Kerkuil en steenuil zijn beiden gebonden aan agrarisch gebied en (kleinschalige) cultuurlandschappen. Deze soorten komen voornamelijk tot broeden in door de mens geplaatste nestkasten of bebouwing in de vorm van schuren. De steenuil kan daarnaast ook tot broeden komen in natuurlijke boomholten. Binnen de invloedssfeer van de voorgenomen activiteiten zijn geen geschikte verblijfplaatsen aanwezig in de vorm van nestkasten of holtes van voldoende omvang voor kerkuil en/of steenuil. Tevens zijn er binnen het plangebied geen exemplaren, nesten of sporen zoals braakballen, veren en fecaliën aangetroffen. Verder is er binnen de onderzoekslocatie en de planlocatie geen functioneel leefgebied of jachtgebied van de kerkuil en steenuil aanwezig, dat door de voorgenomen ingrepen significant kan worden aangetast. Overtreding van de Omgevingswet ten aanzien van kerkuil en steenuil kan op basis van de quickscan worden uitgesloten.

Kokmeeuw en zwartkopmeeuw
De kokmeeuw en de zwartkopmeeuw zijn beide koloniebroeders. Hoewel de kokmeeuw voornamelijk voorkomt bij zoete wateren in het binnenland en de zwartkopmeeuw juist vooral wordt aangetroffen in kustmilieus, kunnen beide soorten in beide type gebieden voorkomen. Soms kunnen de twee soorten zelfs samen in een gemengde kolonie broeden. De nesten van beide soorten bestaan uit kuiltjes in vegetatie op (schaars)begroeide ondergrond, in de buurt van water. Beide soorten broeden bij zoete wateren in het binnenland aan randen van plassen en meren, bij vennen, in moerassen in open laagland, en in (intensief bewerkte) graslanden. Aan de kust bestaat het broedbiotoop voor beide soorten uit kwelders, lagunen, schorren, inlagen, begroeide zandplaten, opgespoten terreinen en duinen. De kokmeeuw kan ook nesten maken op platte (grind)daken. Binnen de onderzoekslocatie en directe omgeving ontbreekt het aan geschikt broedbiotoop dankzij het ontbreken van wateren en gezien het gaat om een bosperceel met dichte begroeiing. Negatieve effecten ten aanzien van kokmeeuw en zwartkopmeeuw zijn niet aan de orde.

Lepelaar
De lepelaar heeft een voorkeur voor dynamische natte milieus, vaak op de overgang van zoet naar zout water. Ze broeden daar op eilanden, in duinvalleien en op kwelders. In het binnenland broedt de lepelaar ook in uitgestrekte moerassen met veel waterriet en een wisselend, natuurlijk waterpeil. De soort nestelt in kolonies op de grond in rietvelden, rietmoeras, hoge kwelders en duinen, maar in toenemende mate ook in struwelen, bomen en struiken (tot 5 meter hoogte), en kan daarbij oude nesten van blauwe reiger gebruiken. Binnen de onderzoekslocatie en directe omgeving ontbreekt het aan geschikt broedbiotoop dankzij het ontbreken van wateren en gezien het gaat om een bosperceel met dichte begroeiing. Negatieve effecten ten aanzien van lepelaar zijn niet aan de orde.

Oehoe
De oehoe maakt zijn nesten op richels van bergen of steengroeves, en soms gebruikt hij oude nesten van bijvoorbeeld roofvogels. Incidenteel broedt hij op de grond. De oehoe komt voor in zeer uiteenlopende leefgebieden zoals (boreaal) naaldwoud, bos- en grassteppen, heuvelland, en bij open meren. Plaatselijk broedt hij ook in bevolkte (stedelijke) omgeving. Het leefgebied moet in de zomer en winter voldoende voedsel bieden en er moet water nabij zijn om te drinken en badderen. Op de onderzoekslocatie en de planlocatie is geen geschikt habitat voor oehoe aanwezig. [redacted] Overtreding van de Omgevingswet ten aanzien van oehoe kan op basis van de quickscan worden uitgesloten.

Ooievaar
De ooievaar komt tot broeden in grote (kunstmatige) nestgelegenheden op daken of wagenwielen, of broedt in zelfgemaakte nesten in onder andere bomen, schoorstenen, bovenleidingen en hoogspanningsmasten. Over het algemeen is deze soort te vinden rond extensief beheerde weilanden in veenweidegebieden en uiterwaarden met een hoge waterstand. Door de afwezigheid van geschikt habitat op de onderzoekslocatie en op de planlocatie kan de aanwezigheid van een broedplaats van de ooievaar worden uitgesloten. Verder zijn er tijdens het veldbezoek ook geen nesten van dergelijk groot formaat aangetroffen binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden. Overtreding van de Omgevingswet ten aanzien van de ooievaar kan op basis van onderhavige quickscan worden uitgesloten.

Rode wouw, wespendief en zwarte wouw
Rode wouw, wespendief en zwarte wouw nestelen meestal hoog in de kroon van loof- of naaldbomen. De rode wouw komt voornamelijk voor in halfopen, laag gelegen of heuvelachtige bosrijke gebieden, liefst in combinatie met landbouwgebieden met extensieve beweiding met vee, of met heide. Het voorkeurshabitat van wespendief omvat loofbossen en gemengde bossen, met open plekken, heide, hoogvenen en graslandjes. Ook moerasbos en kleinschalig cultuurland met bos worden gebruikt als leefgebied door wespendief. De zwarte wouw broedt vaak dicht bij water. De soort komt voor in halfopen, bos- en waterrijke gebieden, zoals rivierdalen met ooibossen, moerasgebieden etc. Op de onderzoekslocatie en de planlocatie is geen geschikt habitat voor genoemde soorten aanwezig. Deze soorten zullen eerder hun territorium hebben in de bosgebieden behorend tot Natura 2000-gebied de Maasduinen. Eventuele nesten in deze gebieden zullen vanwege de afstand geen verstoring ondervinden van de voorgenomen activiteiten. Overtreding van de Omgevingswet ten aanzien van rode wouw, wespendief en zwarte wouw is niet aan de orde.

Roek
Roeken zijn koloniebroeders, welke hun nesten maken in de toppen van (hoge) vrijstaande groepen bomen, vaak aan kanalen, spoor- of snelwegen. Binnen bosgebieden zal roek zich niet vaak vertonen. De onderzoekslocatie biedt geen geschikt broedgebied voor roek. Er zijn ook geen indicaties van een roekenkolonie aangetroffen in de directe omgeving van de onderzoekslocatie. Daarmee kunnen nestlocaties van roek worden uitgesloten. De onderzoekslocatie en de planlocatie bieden verder slechts minimaal geschikt foerageergebied aan kraaiachtigen. In de omgeving zijn voldoende alternatieve foerageergebieden voorhanden, onder andere in de vorm van akker- en weilanden. Overtreding van de Omgevingswet ten aanzien van roek kan op basis van de quickscan worden uitgesloten.

Visdief
De visdief is een soort die hoofdzakelijk in de kustgebieden voorkomt, maar ook in het binnenland kunnen kolonies worden gevonden. Deze soort broedt in kolonies in een tal van verscheidene biotopen. Zo komt de soort aan de kust tot broeden op rustige, spaarzaam begroeide (zand)platen, strandvlakten, kwelders, schorren, lage duintjes en duinvalleien. In het binnenland komt de soort tot broeden bij binnenwateren, op eilandjes, langs oevers, in moerassen, op opgespoten terrein, op platte grinddaken, in waterrijke graslanden, en natuurontwikkelingsgebieden langs de grote rivieren. Binnen de onderzoekslocatie en directe omgeving is geen geschikt habitat voor de visdief te vinden. De bekende waarnemingen hebben betrekking op de nabij gelegen rivier de Maas. Negatieve effecten op visdief als gevolg van de plannen kunnen op basis van de quickscan worden uitgesloten.

Categorie 2-soorten
In Limburg wordt onderscheid gemaakt tussen de vogels met jaarrond beschermde nesten (categorie 1) en vogels waarvan voldoende functioneel leefgebied aanwezig moet blijven, de zogenaamde categorie 2-soorten. Deze vogels worden voldoende flexibel geacht om elders een nieuw nest te bouwen. Echter zijn ze wel dusdanig kwetsbaar dat de functionaliteit van hun leefgebied niet in het geding mag komen. In de omgeving van de planlocatie zijn waarnemingen bekend van categorie 2-soorten als *bruine kiekendief*, *buizerd*, *draaihals*, *geelpootmeeuw*, *gekraagde roodstaart*, *grauwe klauwier*, *grauwe vliegenvanger*, *ijsvogel*, *kleine mantelmeeuw*, *kraanvogel*, *kuifmees*, *matkop*, *middelste bonte specht*, *oeverloper*, *oeverzwaluw*, *patrijs*, *Pontische meeuw*, *ringmus*, *roerdomp*, *sperwer*, *stormmeeuw*, *wulp*, *zilvermeeuw*, *zomertaling*, *zwarte mees* en *zwarte specht*. Vanwege de ligging van de onderzoekslocatie is potentieel leefgebied voor enkele categorie 2-soorten aanwezig. Ten tijde van het veldbezoek is er een buizerd waargenomen nabij de onderzoekslocatie en zijn er meerdere holtes van mogelijk spechten aangetroffen in het bosperceel. Gezien er meer geschikt leefgebied in de directe omgeving aanwezig is, onder andere ter plaatse van Natura 2000-gebied Maasduinen, en gezien de soorten voldoende flexibel zijn, zijn er geen bijzondere ecologische overwegingen om de nesten van betreffende soorten als jaarrond beschermd aan te merken. Echter kunnen activiteiten ter plaatse en in de directe omgeving van de onderzoekslocatie binnen het broedseizoen wel verstorend zijn voor aanwezige nesten. Om overtreding van de Omgevingswet te voorkomen, dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen van de potentieel categorie 2-soorten (zie hoofdstuk 7).

Jaarrond beschermde rustplaatsen
Voor enkele soorten geldt dat binnen de provincie Limburg de rustplaatsen een jaarronde bescherming genieten. Een dergelijke beschermde rustplaats is een locatie die essentieel is voor een soort om daar geregeld te verblijven en succesvol te rusten. Rusten wordt daarbij gedefinieerd als gedrag van vogels die niet actief zijn, behalve het vertonen van alertheid. Onder deze rustplaatsen vallen ook de slaapplaatsen, de ruiplaatsen, hoogwatervluchtplaatsen en plekken om te schuilen. In de omgeving van de planlocatie zijn waarnemingen bekend van de volgende broedvogelsoorten waarvan de rustplaatsen zijn beschermd: *aalscholver*, *grote zilverreiger*, *kraanvogel* en *ransuil*. Binnen de onderzoekslocatie is geschikt leefgebied voorhanden voor ransuil en daarmee zijn er mogelijk ook rustplaatsen van deze soort aanwezig. Op gezamenlijke roestplaatsen kan ransuil met enkele tientallen exemplaren bijeen overnachten. Als gevolg van de voorgenomen activiteiten kan overtreding van de Omgevingswet ten aanzien van rustplaatsen van ransuil optreden (hoofdstuk 7).

Overige broedvogels
De gebouwen en vegetatie op en nabij de onderzoekslocatie kunnen nestgelegenheid bieden aan broedvogelsoorten zoals *boomklever*, *boomkruiper*, *boompieper*, *ekster*, *gaai*, goudhaan, *groene specht*, *grote bonte specht*, *houtduif*, *kauw*, *kneu*, *koolmees*, *koekoek*, *merel*, *pimpelmees*, *roodborst*, *spreeuw*, *tjiftjaf*, *vink* en *winterkoning*. Tijdens het veldbezoek zijn binnen de onderzoekslocatie veel broedvogels waargenomen, waaronder gaai, grote bonte specht, koolmees, merel en roodborst. De nesten van deze soorten zijn alleen beschermd wanneer ze daadwerkelijk in gebruik zijn. De voorgenomen activiteiten kunnen echter wel leiden tot een vergunningsplichtig geval (zie hoofdstuk 7).

6.2. Vleermuizen
Alle van nature in Nederland voorkomende vleermuizen genieten een strenge bescherming. De onderzoekslocatie is gelegen in een deel van Nederland waar op basis van verspreidingsgegevens uit de NDFF (NDFF-databank en NDFF-verspreidingsatlas) de volgende soorten vleermuizen aangetroffen kunnen worden: *bosvleermuis*, *franjestaart*, *gewone dwergvleermuis*, *gewone grootoorvleermuis*, *grijze grootoorvleermuis*, *laatvlieger*, *rosse vleermuis*, *ruige dwergvleermuis* en *watervleermuis*. Bij het gebruik van het landschap door vleermuizen wordt onderscheid gemaakt tussen verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebied.

Verblijfplaatsen binnen de onderzoekslocatie
Vleermuizen maken gebruik van een netwerk van verblijfplaatsen waarbij elke verblijfplaats één of meerdere functies kan hebben. Er kan onderscheid gemaakt tussen een zomerverblijfplaats, kraamverblijfplaats, paar-/baltsverblijfplaats en een massawinterverblijfplaats. Specifieke kenmerken van de bebouwing en bomen op de onderzoekslocatie zijn mede een bepalende factor in het gebruik van deze verblijfplaatsen. Elk van deze verblijfplaatsen is beschermd en kan gebruikt worden door verschillende vleermuissoorten.

Vanwege het ontbreken van bebouwing binnen de onderzoekslocatie kan de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen binnen de onderzoekslocatie redelijkerwijs worden uitgesloten.

De aanwezige bomen op de onderzoekslocatie zijn voor zover mogelijk onderzocht op holtes, spleten en/of loshangend schors, die kunnen dienen als potentiële vaste rust- of voortplantingsplaats voor boombewonende vleermuizen. Deze zijn bij enkele bomen binnen het bosperceel en ter plaatse van het parkeerterrein aangetroffen, en daarmee zijn verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen als gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, bosvleermuis, gewone grootoorvleermuis, franjestaart, en watervleermuis niet uit te sluiten. Echter konden de bomen door het dichte bladerdek niet volledig worden onderzocht en kan niet worden uitgesloten dat er nog meer holtes en spleten aanwezig zijn. Indien er bomen aan de rand van de onderzoekslocatie gekapt of aangetast zullen worden, of wanneer er een toename van uitstraling van (werk)lichten en/of (kunstmatig) geluid zal zijn, kan daarom sprake zijn van verstoring en vernietiging ten aanzien van vaste rust- of voortplantingsplaatsen van desbetreffende soorten (zie hoofdstuk 7).

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

De bebouwing en bomen die om het plangebied heen liggen, worden geschikt geacht als verblijfplaats voor vleermuizen vanwege onder andere de aanwezigheid van open stootvoegen die mogelijk toegang verlenen tot de spouwmuren, vanwege ruimte tussen de randpannen, en vanwege loshangend schors en/of boomholtes. Gezien de onderlinge afstand tot deze bebouwing en bomen, en gezien er geen werkzaamheden aan deze bebouwing en bomen zullen plaatsvinden, zullen potentiële verblijfplaatsen hierin geen negatieve invloed ondervinden van de voorgenomen werkzaamheden. Echter wanneer er een toename van uitstraling van (werk)verlichting en/of (kunstmatig) geluid zal zijn, kan sprake zijn van verstoring en vernietiging ten aanzien van rust- of voortplantingsplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen (zie hoofdstuk 7).

Vliegroutes

Vleermuizen gebruiken vaak lijnvormige (donkere) landschapselementen zoals houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen hun verblijfplaatsen en foerageergebieden. Omdat dergelijke elementen ontbreken op de onderzoekslocatie, zullen er geen mogelijke vliegroutes verstoord worden.

Foerageergebied

Op basis van het aanwezige habitat, en de potentiële aanwezigheid van verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen, is de verwachting dat de onderzoekslocatie en de directe omgeving gebruikt kunnen worden door vleermuizen in de omgeving, zoals de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en mogelijk rosse vleermuis, bosvleermuis, gewone grootoorvleermuis en franjestaart om te foerageren. De plannen zullen geen belangrijk foerageerhabitat permanent aantasten en er is in de directe omgeving voldoende geschikt foerageerhabitat voor vleermuizen aanwezig. Echter kunnen er als gevolg van de voorgenomen activiteiten wel negatieve effecten optreden ten aanzien van foeragerende vleermuizen aan de rand van de onderzoekslocatie en ter plaatse van de graanakker (zie hoofdstuk 7).

6.3. Grondgebonden zoogdieren

Alle van nature in Nederland voorkomende zoogdieren van de Habitatrichtlijn, de zoogdieren vermeld in bijlage IX behorend bij artikel 11.54 (Bal) en de zoogdieren op de Rode lijst genieten bescherming. Voor een aantal nationaal beschermde soorten geldt bij ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling op provinciaal niveau. Door deze vrijstelling is er een onderscheid te maken tussen streng beschermde soorten en minder streng beschermde soorten.

Streng beschermde soorten

De onderzoekslocatie is gelegen in een deel van Nederland waar op basis van verspreidingsgegevens uit de NDFF (NDFF-databank en NDFF-verspreidingsatlas) de volgende soorten zoogdieren aangetroffen kunnen worden: *bever*, *das*, *eekhoorn*, *grote bosmuis* en *steenmarter*. De aanwezigheid van vaste rust- en voortplantingsplaatsen van bever kan op voorhand worden uitgesloten vanwege de ligging van de locatie aan de rand van de bebouwde kom, in combinatie met het ontbreken van (natuurlijk) oppervlaktewater of stromend water.

Das

De gras- en akkerlanden rond de onderzoekslocatie vormen geschikt foerageergebied voor dassen. Houtwallen, greppels of andere oneffen terreinen die binnen en rond de onderzoekslocatie aanwezig zijn, bieden daarnaast ruimte voor een burcht. Gedurende het veldbezoek is de onderzoekslocatie nauwkeurig onderzocht op dassensporen, zoals graafputjes/latrines, achtergebleven haren, wissels en/of pijpen. Binnen het bosperceel ten noorden van de begraafplaats zijn meerdere wissels aangetroffen. Een van deze wissels loopt over een omgevallen boomstam, waarop nagelafdrukken van mogelijk das zijn aangetroffen (zie figuur 6.4 en 6.5). Tevens zijn er vermoedelijke neusputjes aangetroffen in het bosperceel. Echter door de grootte van het bosperceel en door de dichte begroeiing konden de onderzoekslocatie niet voldoende worden gecontroleerd op de aanwezigheid van (meerdere) dassenpijpen, waardoor niet kan worden uitgesloten of er een dassenburcht aanwezig is binnen de invloedssfeer van de voorgenomen activiteiten. Daarbij kan de akker waar het schuttersterrein zal komen, worden gebruikt als foerageerterrein door dassen in de omgeving en dus kunnen negatieve effecten ten aanzien van das niet worden uitgesloten (zie hoofdstuk 7).

Eekhoorn
De eekhoorn kan zich doorgaans goed handhaven in stedelijke omgevingen wanneer er voldoende verbindende groene elementen aanwezig zijn en er genoeg voedsel te vinden is. De onderzoekslocatie ligt aan de rand van de bebouwde kom, omgeven door bebouwing, landbouwgronden en bosschages. Groene verbindingen waar de eekhoorn gebruik van kan maken zijn volop aanwezig op en rondom de onderzoekslocatie. De bomen binnen de invloedssfeer van de planlocatie konden door het dichte bladerdek niet goed genoeg worden onderzocht op de aanwezigheid van nesten, zodat de aanwezigheid van een vaste rust- of voortplantingsplaats van de eekhoorn niet met volledige zekerheid kan worden uitgesloten. Als gevolg van de voorgenomen plannen ontstaan er mogelijk negatieve effecten ten aanzien van eekhoorn (zie hoofdstuk 7).

Grote bosmuis
Het voorkeurshabitat van de grote bosmuis betreft oude, open eiken- en beukenbossen, met een uitgebreide struiklaag en weinig ondergroei. Daarnaast komt de soort voor in tal van habitattypen, mits dekking aanwezig is in de vorm van lage begroeiing of verspreid liggende stenen. Zo komt hij voor in bosranden met weinig ondergroei, rietland, parken, braakliggende terreinen, duinen, heide en tuinen. Binnen de onderzoekslocatie is geschikt habitat aanwezig in de vorm van bos(rand) met voldoende dekking door houtopslag en braamstruiken. Tevens kan de graanakker (planlocatie) worden gebruikt als foerageergebied. Gezien de aanwezigheid van geschikt habitat kan het voorkomen van de grote bosmuis binnen de onderzoeklocatie niet worden uitgesloten (hoofdstuk 7).

Steenmarter
Steenmarters gebruiken hooizolders, loze ruimtes onder het dak, schuurtjes maar ook stenenstapels of takkenhopen, als verblijfplaats. Een steenmarter heeft binnen zijn territorium verscheidene verblijfplaatsen. Tijdens het veldbezoek zijn meerdere sporen in de vorm van uitwerpselen aangetroffen. Daarbij zijn er mogelijk geschikte ruimtes onder de daken van de omliggende bebouwing en in omliggende tuinschuurtjes waar steenmarter gebruik van zou kunnen maken. Tevens kunnen dichte hagen, struiken, takkenhopen en houtwallen binnen en rond de onderzoekslocatie schuilmogelijkheden bieden. Hierdoor kan niet worden uitgesloten dat er een vaste rust- en/of voortplantingsplaats voor steenmarter aanwezig is in het gebied. Als gevolg van de voorgenomen activiteiten kunnen er negatieve effecten optreden ten aanzien van steenmarter (zie hoofdstuk 7).

Provinciaal vrijgestelde soorten
De onderzoekslocatie vormt geschikt habitat voor een aantal soorten grondgebonden zoogdieren. Het gaat daarbij om algemene soorten als *bunzing*, *konijn*, *egel*, *haas*, *wezel* en *diverse muizensoorten*. Door de voorgenomen werkzaamheden bestaat de kans dat holen van dergelijke soorten worden vergraven, en als gevolg van activiteiten kunnen deze soorten worden verstoord (zie hoofdstuk 7).

6.4. Amfibieën
Alle van nature in Nederland voorkomende amfibieën genieten bescherming. Voor een aantal soorten geldt bij ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling op provinciaal niveau.

Streng beschermde soorten
De onderzoekslocatie is gelegen in een deel van Nederland waar op basis van verspreidingsgegevens uit de NDFF (NDFF-databank en NDFF-verspreidingsatlas) de volgende streng beschermde soorten amfibieën te verwachten zijn: *Alpenwatersalamander*, *boomkikker*, *heikikker*, *kamsalamander*, *poelkikker*, *rugstreeppad* en *vinpootsalamander*.

Alpenwatersalamander, boomkikker, heikikker, kamsalamander, poelkikker en vinpootsalamander
De Alpenwatersalamander plant zich voort in allerlei typen water, mits niet snelstromend of rijk aan vis. Het landhabitat bestaat uit bos, houtwallen en struwelen op zandige leemgronden. De boomkikker plant zich voort in visvrije, zonbeschenen, matig voedselrijke wateren met een goed ontwikkelde oever- en watervegetatie. Het landhabitat betreft oevervegetatie en aangrenzend struweel, bestaande uit zonnig gelegen zoom- en mantelvegetaties, meerjarige kruiden en braamstruweel. De heikikker heeft een voorkeur voor ondiepe, enigszins zure, voedselarme en stilstaande wateren met oevervegetatie. Het landhabitat betreft heide, hoogveen, laagveen, half-natuurlijk grasland, bos en struweel. De kamsalamander heeft een voorkeur voor voedselrijke, stilstaande wateren met een goed ontwikkelde onderwatervegetatie, vaak nabij beken of rivieren. Het landhabitat bestaat uit kleinschalig cultuurlandschap met bospercelen, heggen en struwelen. De poelkikker plant zich voort in zonbeschenen, voedselarme en zwak zure wateren met goed begroeide oevers. Het landhabitat bestaat uit bos- en heidegebieden op hogere zandgronden, hoogveengebieden en uiterwaarden. De vinpootsalamander plant zich voort in zwakzure, permanente vennen, plassen, bron- en bospoelen en kleine, zwak stromende beekjes. Het landhabitat betreft heidegebieden op hogere zandgronden en in het heuvelland.

Doordat wateroppervlakten als poelen, vennen, beken, sloten en plassen op de onderzoekslocatie ontbreken, zijn voortplantingsmogelijkheden voor streng amfibieën op de onderzoekslocatie uitgesloten. De onderzoekslocatie bevat verder weinig geschikt landhabitat voor streng beschermde amfibieënsoorten vanwege het ontbreken van heideterrein of oevervegetatie. [redacted] Vanwege de ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van [redacted] bestaat wel de kans dat individuen van Alpenwatersalamander, boomkikker en poelkikker de planlocatie sporadisch doorkruisen (zie hoofdstuk 7).

Rugstreeppad
De rugstreeppad is een pioniersoort die een voorkeur heeft voor zandige gebieden als duinen, uiterwaarden van grote rivieren, opgespoten terreinen, heidevelden en akkers, maar is ook te vinden in sloten in graslandgebieden, in ondergelopen graslanden of op braakliggende terreinen. De soort maakt hierbij graag gebruik van (tijdelijke) ondiepe wateren om zich in voort te planten en te verblijven. Ondiepe wateren warmen snel op en zijn voor deze moeilijk zwemmende soort toegankelijk. De rugstreeppad overwintert onder takkenhopen, platte materialen, in zandhopen of in muizenholen, overal waar schuilmogelijkheden of makkelijk vergraafbare bodem aanwezig is.

[redacted] Als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden kan geschikt habitat ontstaan voor rugstreeppad binnen de planlocatie. Er ontstaat namelijk (tijdelijk) braakliggend terrein waar waterplassen kunnen vormen en waar vergraven grond (zoals zandhopen) aanwezig is, die door rugstreeppad gebruikt kunnen worden. In dat geval kan vertreding van de Omgevingswet aan de orde zijn bij de werkzaamheden (zie hoofdstuk 7).

Provinciaal vrijgestelde soorten
De onderzoekslocatie vormt geschikt landhabitat voor de algemene amfibieënsoorten *bastaardkikker*, *bruine kikker*, *gewone pad*, *kleine watersalamander* en *meerkikker*. Greppels die zich rondom de onderzoekslocatie bevinden en tijdelijke waterplassen binnen het bosperceel kunnen wel voortplantingshabitat bieden voor deze soorten, gezien deze minder kieskeurig zijn wat betreft hun habitateisen. Binnen de onderzoekslocatie en planlocatie kunnen deze soorten beschutting vinden tussen de ruigte en onder de takkenhopen. Ten tijde van het veldbezoek zijn juveniele exemplaren van gewone pad aangetroffen binnen het bosperceel. Door de voorgenomen activiteiten kunnen negatieve gevolgen ontstaan voor algemene soorten (zie hoofdstuk 7).

6.5. Reptielen

Alle van nature in Nederland voorkomende reptielen genieten een strenge bescherming. De onderzoekslocatie is gelegen in een deel van Nederland waar op basis van verspreidingsgegevens uit de NDFF (NDFF-databank en NDFF-verspreidingsatlas) de volgende beschermde reptielen te verwachten zijn: *hazelworm*, *levendbarende hagedis* en *zandhagedis*.

De hazelworm heeft een voorkeur voor enigszins vochtige, met dichte vegetatie bedekte gebieden. De meeste waarnemingen komen van bos- en heideterreinen, maar ook houtwallen, struwelen, kalkgraslanden, spoor- en wegbermen, vestingwerken, steenhopen en ruderale terreinen vormen geschikt habitat. De levendbarende hagedis heeft een voorkeur voor oevers en vochtige terreindelen van met name heide en hoogveen. De soort komt daarnaast voor in open bossen, ruige graslanden, spoor- en wegbermen en de duinen. De zandhagedis is sterk gebonden aan duin- en heidegebieden op hogere zandgronden, waar deze voorkomt in droge struikheide en open struweelduin.

Binnen de onderzoekslocatie en in de directe omgeving ontbreekt het aan geschikt habitat voor reptielen, gezien het ontbreken van open zanderige plekken waar reptielen kunnen opwarmen, en gezien de sterke antropogene beïnvloeding. Gezien het ontbreken van habitat en vanwege de afstand van de onderzoekslocatie tot de dichtstbijzijnde waarnemingen in de NDFF, kan het voorkomen van beschermde reptielen binnen de onderzoekslocatie en directe omgeving worden uitgesloten.

6.6. Vissen

De onderzoekslocatie is gelegen in een deel van Nederland waar op basis van verspreidingsgegevens uit de NDFF (NDFF-databank en NDFF-verspreidingsatlas) de volgende beschermde Rode lijst-soorten vissen te verwachten zijn: *alver*, *beekforel*, *kopvoorn*, *rivierdonderpad*, *serpeling* en *sneep*.

Vanwege het ontbreken van blijvend oppervlaktewater op de onderzoekslocatie kan deze soortgroep buiten beschouwing worden gelaten.

6.7. Ongewervelden

Libellen en juffers

In de omgeving van de onderzoekslocatie zijn volgens verspreidingsgegevens uit de NDFF-databank de volgende beschermde soorten waargenomen: *gevlekte witsnuitlibel* en *sierlijke witsnuitlibel*. Tevens zijn waarnemingen bekend van de Rode lijst-soorten *venwitsnuitlibel* en *zuidelijke oeverlibel*.

Libellen en juffers zijn voor hun voortplanting afhankelijk van oppervlaktewater, waar ze hun eitjes in af kunnen zetten. Door het ontbreken van water binnen de onderzoekslocatie kan gesteld worden, dat deze soortgroep niet in staat is, zich in de huidige situatie te vestigen op de onderzoekslocatie. Overtreding van de Omgevingswet ten aanzien van libellen en juffers is niet aan de orde.

Vlinders

Volgens verspreidingsgegevens uit de NDFF-databank zijn in de omgeving van de onderzoekslocatie waarnemingen bekend van de volgende beschermde soorten: *grote vos*, *grote weerschijnvlinder*, *kleine ijsvogelvlinder* en *teunisbloempijlstaart*. Tevens zijn waarnemingen bekend van de Rode lijst-soorten *bruin blauwtje*, *geelsprietdikkopje*, *gele luzernevlinder*, *kleine parelmoervlinder* en *oranje zandoogje*.

Beschermde vlinders stellen specifieke eisen aan hun voortplantingshabitat. Het is essentieel dat het habitat aan de eisen van alle levensstadia van de vlindersoort voldoet. Voor de beschermde soorten in Nederland betekent dit, dat ze vaak afhankelijk zijn van specifieke waardplanten. Waardplanten van in de omgeving voorkomende beschermde vlinders zijn onder andere iep, (bos)wilg, populier en zoete kers (grote vos), boswilg (grote weerschijnvlinder), kamperfoelie en sneeuwbes (kleine ijsvogelvlinder), harig wilgenroosje, teunisbloem en wilgenroosje (teunisbloempijlstaart), ooievaarsbek (bruin blauwtje), kropaar en witbol (geelsprietdikkopje), klaver, rupsklaver en vogelwikke (gele luzernevlinder), verschillende soorten viooltjes (kleine parelmoervlinder), en struisgras, kropaar, smele, kweek en beemdgras (oranje zandoogje).

Tijdens het veldbezoek is specifiek gelet op de aanwezigheid van waardplanten. Er zijn echter geen waardplanten van de betreffende beschermde vlindersoorten aangetroffen. Aangezien het veldbezoek plaatsvond in de groeiperiode van de waardplanten, kan worden uitgesloten dat er een beschermde vlindersoort voorkomt binnen de onderzoekslocatie.

Bijen
In de directe omgeving van de onderzoekslocatie zijn waarnemingen uit de NDFF-databank bekend van de volgende Rode lijst soorten: *blauwzwarte houtbij*. Op de onderzoekslocatie is vanwege het ontbreken van kruidenrijke groenstroken met nectarrijke bloemen en geschikte locaties voor het maken van nesten geen habitat voor dergelijke bijen aanwezig, waardoor kan worden uitgesloten dat er bijensoorten van de Rode lijst op de onderzoekslocatie voorkomen.

Weekdieren
In de directe omgeving van de onderzoekslocatie zijn waarnemingen uit de NDFF-databank bekend van de Rode lijst soorten *driehoekige erwtenmossel*, *eeltslak*, *kleine kartuizerslak* en *slanke poelslak*. Binnen de onderzoekslocatie en in de directe omgeving ontbreekt het aan geschikt habitat voor genoemde soorten. Het kan dan ook worden uitgesloten dat genoemde soorten voorkomen binnen de invloedssfeer van de activiteiten.

Overige soorten
Overige beschermde soorten, zoals *Europese rivierkreeft*, *vermiljoenkever* en *platte schijfhoren*, kunnen op de onderzoekslocatie worden uitgesloten. Er is geen geschikt habitat voor deze beschermde soorten aanwezig en er zijn geen waarnemingen bekend in de directe omgeving van de onderzoekslocatie.

6.8. Planten
In de omgeving van de onderzoekslocatie zijn volgens verspreidingsgegevens uit de NDFF-databank de volgende beschermde Rode lijst-soorten waargenomen: *blauw walstro*, *bolderik*, *draadzegge*, *eenarig wollegras*, *klokjesgentiaan*, *korenbloem*, *kruisbladwalstro*, *lathyruswikke*, *moerashertshooi*, *rapunzelklokje* en *witte snavelbies*. Aangezien het binnen de onderzoekslocatie en directe omgeving ontbreekt aan geschikt habitat, is het niet te verwachten dat er beschermde of zeldzame plantensoorten aanwezig zijn. Tijdens het veldbezoek zijn tevens geen beschermde planten waargenomen. Het voorkomen van een beschermde plantensoort binnen de onderzoekslocatie kan op basis van de quickscan worden uitgesloten.

Invasieve exoten
Buiten de onderzoekslocatie, in de berm naast de inrit naar de begraafplaats aan de Molendijk, is een invasieve exoot aangetroffen namelijk de Japanse duizendknop (zie figuur 6.7). Door het vroege uitlopen, de snelle lengte-groei, de snelle verspreiding en de vorming van een nagenoeg gesloten bladerdek van deze plant, wordt de overige (inheemse) vegetatie geheel overgroeid en op den duur verdrongen. Daarnaast kan deze soort nog andere negatieve effecten veroorzaken. Duizendknoop staat op de lijst van 100 meest invasieve soorten van het IUCN en DAISIE. Dit betekent dat er een verplichting geldt om deze soort te bestrijden. Er dient dan ook zorg gedragen te worden dat deze plant verwijderd wordt, of dat deze zich in ieder geval niet kan verspreiden (zie hoofdstuk 7).

Figuur 6.7. Japanse duizendknoop in berm aan de Molendijk.

7. Effectenbeoordeling soortbescherming

7.1. Vogels

Vogels jaarrond beschermd nest

Boerenzwaluw
De nesten van boerenzwaluwen zijn het hele jaar door beschermd en vallen onder beschermingscategorie 1 van vogelnesten. Dit betreft nesten van broedvogels die het nest jaarrond gebruiken, nesten van (kolonie)broeders die elk seizoen op dezelfde plek broeden en daarin zeer honkvast zijn, of afhankelijk zijn van bebouwing of specifieke biotopen en/of die zelf niet of nauwelijks in staat zijn om een nest te bouwen. Volgens Artikel 11.37, eerste lid (Bal) is het verboden om nesten van boerenzwaluwen te beschadigen, te vernielen, te verwijderen of te verstoren.

[redacted] en de graanakker (waar het schuttersterrein zal komen) is in gebruik als foerageergebied. Het nest zal naar verwachting niet fysiek worden weggehaald. De activiteiten kunnen wel mogelijk leiden tot verstoring, als gevolg van een toename van geluid en menselijke activiteit, wanneer deze plaatsvinden binnen het broedseizoen, wat ertoe kan leiden dat de nestlocatie zijn functie verliest. Globaal kan voor het broedseizoen van boerenzwaluw de periode april tot en met augustus worden aangehouden. Buiten deze periode overwinteren boerenzwaluwen veelal in Afrika. Indien uitvoeren van verstorende activiteiten buiten het broedseizoen niet mogelijk is, zullen passende maatregelen getroffen dienen te worden. Mogelijk onderdeel van deze maatregelen is de aanvraag van een Omgevingsvergunning van een flora- en fauna-activiteit.

Boomvalk, bosuil, havik, raaf, ransuil en torenvalk
De nesten van boomvalk, bosuil, havik, raaf, ransuil en torenvalk zijn het hele jaar door beschermd en vallen onder beschermingscategorie 1 van vogelnesten. Dit betreft nesten van broedvogels die het nest jaarrond gebruiken, nesten van (kolonie)broeders die elk seizoen op dezelfde plek broeden en daarin zeer honkvast zijn, of afhankelijk zijn van bebouwing of specifieke biotopen en/of die zelf niet of nauwelijks in staat zijn om een nest te bouwen. Volgens Artikel 11.37, eerste lid (Bal) is het verboden om nesten van genoemde soorten te beschadigen, te vernielen, te verwijderen of te verstoren.

Er zijn tijdens het veldbezoek binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden geen grote nesten aangetroffen die mogelijk toebehoren aan een van genoemde soorten, echter konden de bomen in de omgeving door het dichte bladerdek niet volledig worden onderzocht op de aanwezigheid van nesten en holtes. Hierdoor kan niet worden uitgesloten is dat er nesten van genoemde soorten aanwezig zijn binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden. Roofvogels en kraaiachtigen zijn in het algemeen gevoelig voor verstoring, met name bij de nestplaats. Het ongestoord laten van voldoende ruimte, rond het bewoonde nest, gedurende het broedseizoen is hierbij belangrijk.Doordat er geen bomen gekapt zullen worden, blijven eventueel aanwezige nestplaatsen fysiek behouden.

De activiteiten kunnen wel mogelijk leiden tot verstoring wanneer deze plaatsvinden binnen het broedseizoen, wat ertoe kan leiden dat een eventuele nestlocatie zijn functie verliest. Globaal kan voor het broedseizoen van betreffende soorten de periode januari tot en met augustus worden aangehouden. Indien uitvoeren van verstorende activiteiten buiten het broedseizoen niet mogelijk is, zal aanvullend onderzoek nodig zijn. Dit zal in eerste instantie een aanvullende inspectie in het bladerloze seizoen (grofweg november-februari) inhouden. Indien daarbij nesten worden aangetroffen, zal middels een aanvullend onderzoek het gebruik van dit nest/deze nesten vastgesteld moeten worden, waarna de effecten van de voorgenomen plannen op dit nest/deze nesten inzichtelijk gemaakt moeten worden.

Essentieel groen huismus
Om de nesten van huismus voldoende te laten functioneren, is ook het omliggende groen van belang. De beukenhaag ter plaatse van de inrit naar de begraafplaats vormt mogelijk essentieel groen voor huismussen, gezien deze gebruikt kan worden als slaapplaats, schuilmogelijkheid en voedselbron. Indien deze haag onaangetast en behouden kan blijven, zal het leefgebied voor huismussen in de omgeving niet worden aangetast en zal overtreding van de Omgevingswet niet aan de orde zijn.

Indien deze haag wordt verwijderd, gaat er mogelijk essentieel groen verloren en gaat mogelijk het leefgebied voor huismus achteruit. In dat geval zal door een ecologisch deskundige moeten worden onderzocht of het aanwezige groen een essentiële functie heeft, en of er voldoende alternatieven in de omgeving aanwezig zijn.

Jaarrond beschermde rustplaatsen
De rustplaatsen van ransuil vallen onder de jaarrond beschermde rustplaatsen. Een dergelijke beschermde rustplaats is een locatie die essentieel is voor een soort om daar geregeld te verblijven en succesvol te rusten, zoals de slaapplaatsen, de ruiplaatsen, hoogwatervluchtplaatsen en plekken om te schuilen. Volgens Artikel 11.37, eerste lid (Bal) is het verboden om rustplaatsen van ransuil te beschadigen, te vernielen, te verwijderen of te verstoren. De activiteiten kunnen mogelijk leiden tot verstoring, wat ertoe kan leiden dat een eventuele rustplaats zijn functie verliest. Er zal aanvullend onderzoek benodigd zijn om in kaart te brengen of er rustplaatsen van ransuil aanwezig zijn binnen de onderzoekslocatie. Indien daarbij potentiële rustplaatsen worden aangetroffen, zullen de effecten van de voorgenomen plannen op deze rustplaats(en) inzichtelijk gemaakt moeten worden.

Overige broedvogels
Voor de categorie 2-broedvogelsoorten en de algemene broedvogelsoorten die op de onderzoekslocatie worden verwacht, geldt dat het verwijderen van groen en uitvoeren van activiteiten buiten het broedseizoen geen overtredingen zal veroorzaken met betrekking tot deze soorten. Artikel 11.37 (Bal), dat het verbod op het beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten regelt, is hier van toepassing. Echter, nesten mogen wel verwijderd of verstoord worden wanneer ze op dat moment niet in gebruik zijn.

De Omgevingswet hanteert geen vaste periode voor het broedseizoen, maar over het algemeen wordt de periode van half februari tot half augustus beschouwd als het broedseizoen. Belangrijk is echter de aanwezigheid van broedgevallen op het moment van ingrijpen. Mochten er toch activiteiten plaatsvinden binnen het broedseizoen, dient verstoring van broedgevallen voorkomen te worden.

Met betrekking tot het aanwezige groen, wordt geadviseerd dit zo min mogelijk te verwijderen. Indien het groen toch gekapt en/of verwijderd gaat worden, wordt geadviseerd dit tevens buiten het broedseizoen te doen. Het wordt aanbevolen om bij het verwijderen van de aanwezige beplanting buiten het broedseizoen ook meteen het snoeiafval te verwijderen. Een grote stapel snoeiafval biedt namelijk een perfecte broedlocatie voor kleine vogelsoorten zoals de winterkoning. Mocht er onverhoopt een dergelijke soort in het snoeiafval gaan broeden, dan mag het afval pas worden verwijderd nadat de jongen definitief zijn uitgevlogen.

7.2. Vleermuizen
Het functionele leefgebied van alle vleermuissoorten in Nederland is beschermd conform Artikel 11.46, eerste lid (Bal). Dit betreft individuen, verblijfplaatsen, foerageergebieden en vliegroutes. Enkele bomen binnen het bosperceel en ter plaatse van het parkeerterrein hebben potentieel geschikte holtes voor vleermuizen. Tevens zijn de woningen en bomen rondom het plangebied geschikt als rust- en voortplantingsplaats voor vleermuizen, vanwege de aanwezigheid van open stootvoegen en holtes etc. De onderzoekslocatie en de naastgelegen graanakker (planlocatie) kunnen verder onderdeel uitmaken van foerageergebied voor vleermuizen. Als gevolg van de voorgenomen plannen kunnen negatieve effecten optreden ten aanzien van deze verblijfplaatsen en het foerageergebied.

Bomenkap
In het huidige planvoornemen zullen er geen bomen worden geveld. Indien er toch bomen geveld zullen gaan worden, zullen de bomen met holtes en direct aangrenzende bomen behouden moeten blijven. Indien het niet mogelijk is om bomen met holtes te behouden, zal aanvullend onderzoek in het bladerloze seizoen moeten uitwijzen of er meerdere holtes aanwezig zijn en of deze daadwerkelijk geschikt zijn voor vleermuizen.

Effecten van verlichting op vleermuizen
Het aanbrengen van (extra) verlichting zou in geval van aanwezigheid van een verblijfsfunctie van vleermuizen kunnen leiden tot overtreding van de Omgevingswet. Het is van belang dat (extra) uitstraling van (werk)lichten, ook strooilicht, richting bomen en vleermuisgeschikte gevels van

omliggende bebouwing wordt voorkomen, zowel tijdens de aanlegwerkzaamheden, als in de toekomstige situatie, en tijdens evenementen.

Werkzaamheden en evenementen dienen overdag plaats te laten vinden, waardoor er geen extra uitstraling van verlichting zal zijn. Indien er toch gebruik gemaakt zal worden van werklichten, en wanneer er in de toekomstige situatie of tijdens evenementen lampen geplaatst zullen worden, kan er worden verlicht met speciale verlichtingsarmaturen waarbij geen strooilicht ontstaat of zoveel mogelijk wordt voorkomen. Indien het voorkomen van een toename van licht tussen zonsondergang en zonsopkomst niet mogelijk is, zal aanvullend onderzoek in het bladerloze seizoen moeten uitwijzen of er meerdere holtes aanwezig zijn en of deze daadwerkelijk geschikt zijn voor vleermuizen.

Effecten van geluid op vleermuizen
Het toepassen van (kunstmatig) geluid ten gevolge van evenementen en andere activiteiten kan invloed hebben op een aantal vleermuissoorten die in de buurt van de onderzoekslocatie zijn waargenomen. Mogelijke gevolgen van het toepassen van (kunstmatig) geluid zijn verstoring van de verblijfplaatsen, een verandering in de bereikbaarheid van prooidieren (maskering van prooigeluid) en het vermijden van het gebied tijdens het foerageren. Voor soorten die jagen op basis van echolocatie (gewone dwergvleermuis, laatvlieger, ruige dwergvleermuis) zal het geluid waarschijnlijk geen groot effect hebben, maar voor soorten die (gedeeltelijk) jagen op basis van hun gehoor (gewone en grijze grootoorvleermuis) kan het een groot effect hebben op hun jachtopbrengst. Er zal bepaald moeten worden wat de effecten zijn van de voorgenomen activiteiten met betrekking tot geluid op vleermuizen.

7.3. Grondgebonden zoogdieren

Das
De das is een nationaal beschermde soort, opgenomen in de Omgevingswet onder artikel 11.54 Bal. Het is conform artikel 11.54 lid 1a verboden deze soorten opzettelijk te doden of te vangen. Conform artikel 11.54 lid 1b is het verboden om de vaste voortplantings- of rustplaatsen van deze soorten opzettelijk te beschadigen of vernielen. Tevens mag een verstoring van deze soort niet leiden tot het verlaten van een vaste rust- of verblijfplaats, waardoor indirect alsnog artikel 11.54 lid 1b wordt overtreden.

Tijdens de werkzaamheden en als gevolg van activiteiten bestaat de kans dat er vaste rust- en verblijfplaatsen of foerageergebied van de das worden verstoord of vernietigd. Om vast te kunnen stellen of er een (actieve) dassenburcht aanwezig is die negatieve effecten kan ondervinden van de voorgenomen activiteiten, dient in eerste instantie een aanvullend inspectie van de omgeving plaats te vinden in het bladerloze seizoen (grofweg november-februari). Indien hierbij een burcht wordt aangetroffen, dient middels aanvullend onderzoek de functie van de burcht en het omliggende leefgebied in beeld gebracht te worden, en dient bepaald te worden wat de effecten van de voorgenomen activiteiten zijn op de aanwezige burcht.

Eekhoorn
De eekhoorn is een nationaal beschermde soort, opgenomen in de Omgevingswet onder artikel 11.54 Bal. Het is conform artikel 11.54 lid 1a verboden deze soorten opzettelijk te doden of te vangen. Conform artikel 11.54 lid 1b is het verboden om de vaste voortplantings- of rustplaatsen van deze soorten opzettelijk te beschadigen of vernielen. Tevens mag een verstoring van deze soort niet leiden tot het verlaten van een vaste rust- of verblijfplaats, waardoor indirect alsnog artikel 11.54 lid 1b wordt overtreden.

Indien er bomen gekapt worden, en bij het plaatsvinden van werkzaamheden en activiteiten, kan sprake zijn van verstoring of vernietiging van eekhoornnesten. Om vast te stellen of er nesten van eekhoorn aanwezig zijn binnen de onderzoekslocatie dient een aanvullend onderzoek naar eekhoorn plaats te vinden. Dit houdt in eerste instantie in een aanvullende inspectie in het bladerloze seizoen (grofweg november-februari). Indien daarbij nesten worden aangetroffen, zal middels een aanvullend onderzoek het gebruik van dit nest/deze nesten vastgesteld moeten worden, waarna de effecten van de voorgenomen plannen op dit nest/deze nesten inzichtelijk gemaakt moeten worden.

Grote bosmuis
De grote bosmuis is een nationaal beschermde soort, opgenomen in de Omgevingswet onder artikel 11.54 Bal. Het is conform artikel 11.54 lid 1a verboden deze soorten opzettelijk te doden of te vangen. Conform artikel 11.54 lid 1b is het verboden om de vaste voortplantings- of rustplaatsen van deze soorten opzettelijk te beschadigen of vernielen. Tevens mag een verstoring van deze soort niet leiden tot het verlaten van een vaste rust- of verblijfplaats, waardoor indirect alsnog artikel 11.54 lid 1b wordt overtreden.

Binnen de onderzoekslocatie zijn mogelijk verblijfplaatsen van de grote bosmuis aanwezig. Indien houtopslag en ondergroei aan de rand van het bosperceel en ter plekke van het parkeerterrein worden verwijderd, worden eventuele verblijf- of schuilplaatsen mogelijk vernietigd of verstoord. Voor (graaf)werkzaamheden wordt geadviseerd deze buiten de kwetsbare periode voor bosmuis (maart tot oktober) uit te voeren, de opgaande vegetatie langs de zuidwestelijke rand van de onderzoekslocatie en ter plaatse van het parkeerterrein intact te laten, en om rustig één richting uit te werken zodat aanwezige individuen de kans krijgen veilig weg te komen.

Verder kunnen de voorgenomen activiteiten op de planlocatie mogelijk leiden tot verstoring, als gevolg van een toename van (kunstmatig) geluid en menselijke activiteit. Er zal middels aanvullend onderzoek bepaald moeten worden wat de effecten zijn van de voorgenomen activiteiten op de (verblijfplaatsen van) grote bosmuis.

Steenmarter
De steenmarter is een nationaal beschermde soort, opgenomen in de Omgevingswet onder artikel 11.54 Bal. Het is conform artikel 11.54 lid 1a verboden deze soorten opzettelijk te doden of te vangen. Conform artikel 11.54 lid 1b is het verboden om de vaste voortplantings- of rustplaatsen van deze soorten opzettelijk te beschadigen of vernielen. Tevens mag een verstoring van deze soort niet leiden tot het verlaten van een vaste rust- of verblijfplaats, waardoor indirect alsnog artikel 11.54 lid 1b wordt overtreden.

Binnen de onderzoekslocatie en directe omgeving kan niet worden uitgesloten dat er vaste rust- en/of voortplantingsplaatsen van steenmarter aanwezig zijn. Hoewel deze verblijfplaatsen niet fysiek aangetast zullen worden, kunnen de voorgenomen activiteiten wel leiden tot verstoring als gevolg van een toename van (kunstmatig) geluid en menselijke activiteit. Er zal middels aanvullend onderzoek bepaald moeten worden wat de effecten zijn van de voorgenomen activiteiten op de (verblijfplaatsen van) steenmarter.

7.4. Amfibieën

Rugstreeppad
De rugstreeppad is een Europees beschermde soort krachtens bijlage IV van de EU-Habitatrichtlijn en artikel 11.46 (Bal). Het voortplantingswater noch verblijfplaatsen mogen opzettelijk worden beschadigd of vernield. Ook mogen individuen niet opzettelijk worden gedood.

Op zoek naar geschikt leefgebied kan deze soort afstanden tot wel vijf kilometer afleggen. Bij de voorgenomen werkzaamheden kan ter plaatse van de planlocatie geschikt (voortplantings)habitat ontstaan, gezien er (tijdelijk) braakliggend terrein ontstaat (doordat beplanting wordt verwijderd en dankzij rijsporen van zware voertuigen), waar tijdelijke waterplassen kunnen vormen die geschikt zijn als voortplantingsplaats voor rugstreeppad.

De planlocatie dient vrij gehouden te worden van tijdelijke waterplassen tijdens de voortplantingsperiode (april t/m juli). Bijvoorbeeld door het gebruik van rijplaten na regenval of door aan het eind van de werkdag eventueel ontstane poelen te dichten met grond. Verder dient vergraven grond zoals zandhopen ontoegankelijk te worden gemaakt. Deze te nemen maatregelen zullen beschreven moeten worden in een ecologisch werkprotocol. Verder dient te allen tijde de zorgplicht in acht te worden genomen. Indien de genoemde maatregelen niet toegepast kunnen/zullen worden, zal aanvullend onderzoek uitgevoerd dienen te worden.

7.5. Planten (invasieve exoten)

In de berm aan de Molendijk is Japanse duizendknoop aangetroffen. Er dient zorg gedragen te worden dat deze plant verwijderd worden, of dat deze zich in ieder geval niet kan verspreiden. Verspreiding van de planten kan plaatsvinden door middel van zaden, maaien en verplaatsing van grond met wortelstokken. De kleine delen kunnen namelijk weer uitgroeien tot volledige planten. Voor de bestrijding bestaan meerdere methodes, zoals afdekken, afgraven en afvoeren, afgraven en zeven, handmatig uittrekken/uitsteken, verwijderen van bloemen, heet water en stoom, en bevriezing. De meest geschikte bestrijdingsmethode is afhankelijk van de toekomstige inrichting van de locatie. Verwijderde planten(delen) mogen bij verplaatsing niet (per ongeluk) over het gebied worden verspreid en dienen te allen tijde goed te worden afgedekt. Advies is om een deskundige op gebied van deze invasieve exoten in te schakelen.

7.6. Algemeen voorkomende soorten

Voor de te verwachten algemeen voorkomende zoogdieren en amfibieën geldt dat de activiteiten mogelijk verstorend kunnen werken. Als gevolg van (graaf)werkzaamheden kunnen dieren verwond of gedood worden en holen kunnen worden verwijderd. Dit houdt een overtreding van Artikel 11.54 (Bal) in. Voor de te verwachten soorten geldt, op grond van het provinciale soortenbeleid, bij ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling, waardoor geen vergunning hoeft te worden aangevraagd. Het is in het kader van de algemene zorgplicht noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen, en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden of verwonden van individuen te voorkomen.

Het doden of verwonden kan plaatsvinden indien schuil- of voortplantings-locaties worden beschadigd. Dit kan onder andere door (graaf)werkzaamheden of door het verwijderen van struikgewas, stenenstapels, takkenhopen, bladeren en andere materialen die door langdurige opslag of aanwezigheid schuilplaatsen bieden. Het verwijderen van materialen dient voor zover redelijkerwijs mogelijk buiten de gevoelige periode van voortplanting (april t/m augustus) of winterrust (november t/m maart) plaats te vinden. Daarnaast wordt het aangeraden om bij graafwerkzaamheden rustig en één kant uit te werken. Aanwezige dieren moeten de gelegenheid krijgen om veilig weg te komen. Indien er bij werkzaamheden een individu wordt aangetroffen, dienen de werkzaamheden te worden stilgelegd tot het individu uit zichzelf is vertrokken.

Bij het organiseren van evenementen en andere activiteiten is echter geen sprake van deze algemene vrijstelling. Hierbij kan verstoring plaatsvinden als gevolg van een toename van (kunstmatig) geluid en verhoogde menselijke activiteit. Indien er evenementen gepland zullen worden, zal een aparte vergunning aangevraagd dienen te worden, en dient op dat moment bepaald te worden wat eventuele effecten op aanwezige fauna in de omgeving zijn.

7.7. Sporadisch voorkomende streng beschermde soorten

Op de onderzoekslocatie zijn geen potentiële verblijfplaatsen voor de streng beschermde Alpenwatersalamander, boomkikker en poelkikker aanwezig, of deze zullen als gevolg van de voorgenomen activiteiten niet worden aangetast. Sporadisch kunnen deze soorten de onderzoekslocatie en het perceel waar het schuttersterrein komt wel doorkruisen. Voor deze individuen geldt bij ruimtelijke ontwikkeling de zorgplicht. Aanwezige dieren moeten de gelegenheid krijgen om veilig weg te komen. Indien er bij de werkzaamheden een streng beschermd individu wordt aangetroffen, dienen de werkzaamheden te worden stilgelegd tot het individu uit zichzelf is vertrokken. Indien er evenementen gepland zullen worden, zal een aparte vergunning aangevraagd dienen te worden, en dient op dat moment bepaald te worden wat eventuele effecten op aanwezige fauna in de omgeving zijn.

8. Conclusie en aanbevelingen

In opdracht van Kerngroep Hasselderheide heeft BKK Advies een quickscan natuurwaarden uitgevoerd aan een bosgebied ten noorden van Molendijk te Hasselderheide.

Aanleiding voor het uitvoeren van de quickscan natuurwaarden is het voornemen om bezwaar te maken op de komst van een schutterijterrein nabij de onderzoekslocatie. De quickscan dient hierbij als uitgangspunt voor een eventueel bezwaartraject ten aanzien van ecologie.

In onderstaande tabel 8.1 is aanwezigheid op of nabij de planlocatie ten aanzien van gebiedsbescherming en beschermde houtopstanden uitgewerkt en of er effecten te verwachten zijn en welke (eventuele) vervolgstappen er noodzakelijk zijn.

Tabel 8.1. Conclusies ten aanzien van gebiedsbescherming en houtopstanden.

Gebiedsbescherming	Gebied aanwezig	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Vergunningplicht	Opmerkingen*
Natura 2000	312 m	mogelijk	ja	afhankelijk van nader onderzoek	voortoets Natura 2000 aanvullend onderzoek middels AERIUS-calculator noodzakelijk
Natuurnetwerk Nederland	binnen NNL	mogelijk	ja	afhankelijk van nader onderzoek	effectenanalyse voor NNN
Provinciaal beschermde gebieden	binnen gbm	mogelijk	ja	afhankelijk van nader onderzoek	effectenanalyse voor groenblauwe mantel
Houtopstanden	ja	mogelijk	ja	mogelijk	indien bomenkap, meldings- en herplantplicht Boom Effect Analyse (BEA) uitvoeren

In tabel 8.2 is de geschiktheid van de planlocatie ten aanzien van beschermde soorten uitgewerkt en of er effecten te verwachten zijn en welke (eventuele) vervolgstappen er noodzakelijk zijn.

Tabel 8.2. Conclusies ten aanzien van soortbescherming.

Soortgroep		Geschikt habitat	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Omgevings-vergunning	Opmerkingen*
Vogels	jaarrond beschermd	ja	mogelijk	ja	afhankelijk van nader onderzoek	verstorende activiteiten buiten broedseizoen boerenzwaluw, anders passende maatregelen en vergunning verstorende activiteiten buiten broedseizoen boomvalk, bosuil, havik, raaf, ransuil, en torenvalk, anders aanvullende nestinspectie in bladerloze seizoen beukenhaag intact laten voor huismus, anders aanvullend onderzoek aanvullend onderzoek naar rustplaatsen van ransuil verstorende activiteiten buiten broedseizoen categorie 2-soorten anders maatregelen
	algemeen	ja	mogelijk	mogelijk	nee	het verwijderen van nestgelegenheden en verstorende activiteiten uitvoeren buiten het broedseizoen
Vleermuizen	bomenkap	ja	mogelijk	mogelijk	mogelijk	geen bomen kappen, anders aanvullende inspectie naar holtes in bladerloze seizoen
	verlichting	ja	mogelijk	mogelijk	mogelijk	aandacht voor voorkomen (extra) verlichting t.o.v. van potentiële verblijfplaatsen en foerageergebied, anders aanvullende inspectie naar holtes in bladerloze seizoen
	geluid	ja	mogelijk	ja	afhankelijk van nader onderzoek	effecten van toename van geluid inzichtelijk maken
	vliegroutes	nee	nee	nee	nee	-

Soortgroep		Geschikt habitat	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Omgevings-vergunning	Opmerkingen*
						aanvullende inspectie omgeving in bladerloze seizoen voor das en eekhoorn
Grond-gebonden zoogdieren	streng beschermd	ja	mogelijk	ja	afhankelijk van nader onderzoek	opgaande begroeiing intact laten en werken buiten kwetsbare periode voor bosmuis effecten van geluid als gevolg van activiteiten op grote bosmuis en steenmarter inzichtelijk maken
	algemeen voorkomend	ja	mogelijk	mogelijk	mogelijk	aandacht voor zorgplicht ten aanzien van bunzing, konijn, egel, muizen bij werkzaamheden bij evenementen effecten op soorten inzichtelijk maken
Amfibieën	streng beschermd	in omgeving	nee	nee	nee	planlocatie vrijhouden van tijdelijke plassen en zand ontoegankelijk maken volgens werkprotocol voor rugstreeppad, anders aanvullend onderzoek aandacht voor zorgplicht ten aanzien van Alpenwatersalamander, boomkikker en poelkikker bij werkzaamheden bij evenementen effecten op soorten inzichtelijk maken
	algemeen voorkomend	ja	mogelijk	nee	nee	aandacht voor zorgplicht ten aanzien van bastaardkikker, bruine kikker en gewone pad bij werkzaamheden bij evenementen effecten op soorten inzichtelijk maken
Reptielen		nee	nee	nee	nee	-
Vissen		nee	nee	nee	nee	-
Ongewervelden		nee	nee	nee	nee	-
Planten		nee	nee	nee	nee	aandacht voor Japanse duizendknoop

Aanbevelingen

Op basis van de quickscan dient in het kader van gebiedsbescherming een "voortoets" te worden uitgevoerd voor Natura 2000-gebieden, en dient een effectenanalyse te worden uitgevoerd voor het natuurnetwerk Limburg en de groenblauwe mantel. Tevens dient aanvullend onderzoek uitgevoerd te worden naar het effect van stikstofdepositie op omliggende natura 2000-gebieden, middels een AERIUS-berekening voor de aanlegfase en de gebruiksfase. Indien bomen gekapt dienen te worden, geldt een meldings- en herplantplicht. Er dient voorafgaand aan werkzaamheden een Boom Effect Analyse (BEA) uitgevoerd te worden voor de bomen binnen het werkgebied.

Ten aanzien van boerenzwaluw dienen verstorende activiteiten plaats te vinden buiten het broedseizoen, of zullen passende maatregelen met mogelijk een vergunningsaanvraag benodigd zijn. Ten aanzien van nesten van boomvalk, bosuil, havik, raaf, ransuil en torenvalk dienen verstorende activiteiten plaats te vinden buiten het broedseizoen, anders dient een aanvullende inspectie uitgevoerd te worden naar aanwezigheid van nesten. Voor huismus dient de beukenhaag intact te blijven, anders is aanvullend onderzoek naar de functie van de haag benodigd. Voor ransuil dient er onderzocht te worden of er jaarrond beschermde rustplaatsen aanwezig zijn.

Voor boombewonende vleermuizen dienen bomen met holtes en loshangend schors behouden te blijven. Tevens dient (extra) uitstraling van (werk)lichten tussen zonsondergang en zonsopkomst te worden voorkomen. Indien dit niet mogelijk is, is een aanvullende holte-inspectie benodigd. Verder dient inzichtelijk gemaakt te worden wat de effecten zijn van een toename van (kunstmatig) geluid op verblijfplaatsen en foerageergebied van vleermuizen in de omgeving.

Ten aanzien van das en eekhoorn is een aanvullende omgevingscheck op aanwezigheid van burchten en nesten benodigd. Ten aanzien van grote bosmuis dient opgaande begroeiing intact te blijven en

dienen werkzaamheden plaats te vinden buiten de kwetsbare periode. Tevens dient inzichtelijk gemaakt te worden van de effecten van de voorgenomen activiteiten zijn op grote bosmuis en steenmarter. Voor rugstreeppad dient de planlocatie vrij gehouden te worden van tijdelijke plassen en dient vergraafbare grond ontoegankelijk gemaakt te worden volgens een ecologisch werkprotocol. Indien de genoemde maatregelen niet toegepast kunnen/zullen worden, zal aanvullend onderzoek uitgevoerd dienen te worden.

Ten aanzien van categorie 2-broedvogels en algemene broedvogels dienen verstorende activiteiten plaats te vinden buiten het broedseizoen. Ten aanzien van sporadisch het gebied doorkruisende Alpenwatersalamander, boomkikker en poelkikker, en ten aanzien van algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieën dient rekening te worden gehouden met de algemene zorgplicht bij het uitvoeren van werkzaamheden. De provinciale vrijstelling geldt niet bij de organisatie van evenementen, dan zal bepaald moeten worden wat de effecten zijn op aanwezige fauna in het gebied.

Voor Japanse duizendknoop naast de onderzoekslocatie dient zorg gedragen te worden dat deze plant verwijderd wordt, of dat deze zich in ieder geval niet kan verspreiden.

Literatuurverantwoording

Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) (2024). Geraadpleegd in juni 2025 van https://wetten.overheid.nl/BWBR0041330/2024-05-07

Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) (2024). Geraadpleegd in juni 2025 van https://wetten.overheid.nl/BWBR0041313/2024-01-01/0

Omgevingswet (2024). Geraadpleegd in juni 2025 van https://wetten.overheid.nl/BWBR0037885/2024-01-01

BIJ12 (z.d.). Kennisdocumenten Soorten - Natuurbescherming. Geraadpleegd in juni 2025 van https://www.bij12.nl/onderwerp/natuurinformatie/kennisdocumenten-soorten-natuurbescherming/

Broekhuizen, S., Spoelstra, K., Thissen, J., Canters, K. & Buys, J. (2016). Atlas van de Nederlandse zoogdieren - Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.

Limpens H. & Regelink J. (2017). Vleermuizen en planologie. Zoogdiervereniging, Nijmegen.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (z.d.). Natura 2000 gebieden. Geraadpleegd in juni 2025 van https://www.natura2000.nl/gebieden

Nationale DatabankFlora en Fauna (z.d.). Uitvoerportaal; zoekgebied [Hasselderheide/Velden e.o.], periode 2015-2025. NDFF. Geraadpleegd in juni 2025 van https://ndff-ecogrid.nl

Ravon (z.d.). Soorten. Geraadpleegd in juni 2025 van https://www.ravon.nl/Soorten/Soortinformatie

Sovon (z.d.). Soortenoverzicht. Geraadpleegd in juni 2025 van https://stats.sovon.nl/stats/soorten

Verspreidingsatlas (z.d.). NDFF Verspreidingsatlas. Geraadpleegd in juni 2025 van https://www.verspreidingsatlas.nl/

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus (2021). Vleermuisprotocol 2021. Opgehaald van https://netwerkgroenebureaus.nl/vleermuisprotocol

Vlinderstichting (z.d.). Vlinders. Geraadpleegd in juni 2025 van https://www.vlinderstichting.nl/vlinders

Vogelbescherming (z.d.). Vogelgids. Geraadpleegd in juni 2025 van https://www.vogelbescherming.nl/

Zoogdiervereniging (z.d.). Zoogdiersoorten. Geraadpleegd in juni 2025 van https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten

Lokale literatuur

Omgevingsverordening Limburg (2024). Geraadpleegd in juni 2025 van http://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR705183

Provincie Limburg - Atlas Limburg (z.d.). Geraadpleegd in juni 2025 van https://portal.prvlimburg.nl

Provincie Limburg - Cluster natuur en water (z.d.) Verspreidingsgegevens diverse soorten binnen provincie Limburg. Geraadpleegd in juni 2025 van https://natuurgegevensprovincielimburg.nl

Dank u voor de samenwerking.

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten en het al dan niet voorkomen van soorten. De gebruikte informatie omtrent verspreiding van soorten is deels afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden. BKK Advies accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door BKK Advies uitgevoerde onderzoek neemt.

In het algemeen kan gesteld worden dat een quickscan geldig is voor een periode van 2 tot 3 jaar, tenzij in deze periode de ecologische omstandigheden wezenlijk zijn veranderd en/of de Omgevingswet, dan wel inzichten hieromtrent zijn gewijzigd. Bij uitstel van de uitvoering van een project met meer dan 3 jaar verdient het de aanbeveling de resultaten van de quickscan opnieuw te toetsen.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de rechthebbende.

ADRES

ECHT
Past. Cramerstraat 2
6102 AC Echt

MEIJEL
Kruisstraat 6
5768 RW Meijel

CONTACT

Telefoon 077-4661141
Email info@bkk-advies.nl
Website www.bkk-advies.nl

BEDRIJFSGEGEVENS

KVK 141-32-142
BTW 8224.26.857.B01
IBAN NL 77 RABO 0133 4580 59